

Till
Socialtjänstnämnden

Budget och verksamhetsplan 2008 för socialtjänstnämnden

Förslag till beslut

1. Socialtjänstnämnden fastställer budget med verksamhetsplan för 2008 enligt detta tjänsteutlåtande.
2. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen.
3. Tillståndsenheten definieras som resultatenheter verksamhetsåret 2008.
4. Socialtjänstnämnden redovisar omslutningsförändringar med 51,5 mnkr till kommunstyrelsen.
5. Socialtjänstnämnden beslutar om prisjusteringar enligt bilaga 7.
6. Socialtjänstnämnden föreslår en budgetjustering på 14,1 mnkr enligt tjänsteutlåtandet.
7. Socialtjänstnämnden fastställer risk- och väsentlighetsanalys enligt bilaga 4.
8. Socialtjänstnämnden fastställer regler för resultatenheter enligt bilaga 6.

Dag Helin

Eva C Sandberg

Eddie Friberg

Fredrik Jurdell

Rita Kahn

Stella Dellios

Eva Sandberg

Innehållsförteckning

Sammanfattning	5
Nämndens ansvarsområden och mål för verksamheten	5
Socialtjänstnämndens uppdrag	6
Socialtjänstnämndens budget för 2008	7
Förvaltningens organisation	7
Inledning	8
Ekonomiskt bistånd	9
Barn och familj	10
Ungdomar och unga vuxna	10
Vuxna med missbruk	12
Omsorgen om personer med funktionsnedsättning	12
Socialpsykiatri	13
KF:s INRIKTNINGSMÅL 1: Stockholm ska vara en attraktiv, trygg och växande stad för boende, företagande och besök	14
KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET: Stockholm stad ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad	14
NÄMNDMÅL: Utveckla stadens insatser enligt såväl alkohollagen som socialtjänstlagen	14
KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET: Jobb istället för bidrag	15
NÄMNDMÅL: Öka sysselsättningen och medverka till egenförsörjningen	15
KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET: En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas	21
NÄMNDMÅL: Verksamheternas negativa miljöpåverkan ska minska	21
KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET: Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad	22
NÄMNDMÅL: Kvinnofrid ska råda i staden	22
NÄMNDMÅL: Utveckla stadens brottsförebyggande arbete	24
NÄMNDMÅL: Säkra jour samt den psykosociala kris- och katastrofberedskapen dygnet runt	25
KF:s INRIKTNINGSMÅL 2: Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras	26
KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET: Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald	26
NÄMNDMÅL: Säkra valfrihet och konkurrens i verksamheterna	26
KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET: Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka - trygghet, värdighet och valfrihet ska präglade hela omsorgen	27
NÄMNDMÅL: Förbättra levnadsvillkoren för utsatta barn och ungdomar	28
NÄMNDMÅL: Öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att delta i samhällslivet på lika villkor	41
NÄMNDMÅL: Förbättra insatserna mot hemlösheten	45

NÄMNDMÅL: Öka möjligheterna för personer med missbruksproblem att upphöra med eller minska sitt missbruk.....	54
NÄMNDMÅL: Tillhandahålla familjerådgivning till alla som begär det	61
NÄMNDMÅL: Utveckla stödet till frivilligorganisationer	62
KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET: Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare	64
NÄMNDMÅL: Socialtjänstnämnden ska vara en attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare	64
KF:s INRIKTNINGSMÅL 3: Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva	67
KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET: Budgeten ska vara i balans	67
KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET: Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna	67
NÄMNDMÅL: Effektiv administration	67
Budget 2008	71
Risk- och väsentlighetsanalys	80

Bilagor

Bilaga 1 Kostnader och intäkter enhetsvis 2008

Bilaga 2 Sifferuppgifter begärda av SLK

Bilaga 3 Aktivitetsplan för upphandling och konkurrens

Bilaga 4 Risk- och väsentlighetsanalys

Bilaga 5 Jämställdhets- och mångfaldsplan

Bilaga 6 Regler för resultatenheter

Bilaga 7 Prislistor

Bilaga 8 Lokalförsörjningsplan

Bilaga 9 Förvaltningsgruppsprotokoll

Bakgrund

Enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning ska samtliga nämnder upprätta en egen budget/verksamhetsplan för det kommande året med utgångspunkt från den budget kommunfullmäktige fastställt.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats av förvaltningsledningsgruppen. I tjänsteutlåtandet anges nämndens ansvarsområden och mål för verksamheten enligt kommunfullmäktiges beslut. Verksamhetsplanen utgör ett särskilt dokument som är en del av detta ärende och har enligt kommunstyrelsens anvisningar tagits ut som en rapport från stadens ILS-webb.

Ärendet behandlas av handikapprådet den 6 december 2007. Inom ramen för samverkansavtalet har ärendet behandlats av de fackliga organisationerna den 23 november 2007.

Sammanfattning

Nämndens ansvarsområden och mål för verksamheten

Kommunfullmäktige har fastställt tre övergripande inriktningsmål.

- Stockholm ska vara en attraktiv, trygg och växande stad för boende, företagande och besök.
- Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras.
- Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva.

Kommunfullmäktige lämnar följande uppdrag till socialtjänstnämnden:

- Nämnden ska genomföra en översyn gällande stadens mål, riktlinjer, insatser, kvalitetssäkring och uppföljning gällande arbetet med barn och ungdomar i behov av vård och stödinsatser.
- Rekrytering, grund- och vidareutbildning samt handledning av familjehem överförs från stadsdelsnämnderna till socialtjänstnämnden. 3,0 mnkr flyttas från stadsdelsnämnderna till socialtjänstnämnden.
- Nämnden får i uppdrag att slutföra utredningsarbetet för en kundvalsmodell gällande familjerådgivning.
- Nämnden får ansvaret att fortsatt driva och utveckla socialpedagogiskt centrum för adoptivbarn med familjer. Nämnden tillförs 3,0 mnkr för detta ändamål.
- Socialtjänstnämnden får ansvaret för införandet av medlingssamordning enligt den lag som träder i kraft fr. o m 1 januari 2008. Medlingen bör samordnas med Stödcentrum för unga brottsoffer som nämnden ansvarar för. Medlingssamordningen finansieras med ett statsbidrag på ca 2 mnkr.

- Socialtjänstnämnden ska under 2008 utreda möjligheterna för en garanti om anpassning av bostäder inom max 3 månader från beslutsdatum. I uppdraget ligger även att se över formerna samt arbetsformerna för genomförandegruppen.
- Socialtjänstnämnden får, på uppdrag från kommunstyrelsen ansvar för uppföljning av stadens samlade socialtjänstverksamhet, ansvaret att från stadsdelsnämnderna samla in och sammanställa statistikuppgifter och för verksamheten annan relevant information för att på så sätt kunna ge en samlad bild av stadens socialtjänst.
- I samband med bokslut 2003 har sammanlagt 100,0 mnkr avsatts i centrala medelsreserven för utbyggnad av boende för hemlösa. Av dessa återstår ca 85 mnkr. Nämnden får i uppdrag att utarbeta förslag på lämpliga projekt att finansiera med dessa medel.
- Från och med 1 januari 2008 övertar nämnden ansvaret för stadens FoU-arbete inom socialtjänstområdet. För detta tillförs nämnden 4,1 mnkr.

Socialtjänstnämndens uppdrag

Stadens organisation vilar på principen om två beslutsnivåer – kommunstyrelsen/ kommunfullmäktige och stadsdelsnämnder/facknämnder. Detta innebär att socialtjänstnämnden är sidoordnad stadsdelsnämnderna och att direktiv gentemot nämnder endast kan utfärdas av kommunstyrelsen/kommunfullmäktige. Beslut i stadsövergripande socialtjänstfrågor (riktlinjer m.m.) fattas av kommunstyrelsen efter beredning i socialtjänstnämnden. Socialtjänstnämnden svarar för såväl strategiska socialtjänstfrågor rörande hela staden som driftsenheter med uppgiften att komplettera stadsdelsnämndernas vård- och serviceutbud.

Socialtjänstnämndens uppdrag och ansvarsområden kan indelas enligt följande:

- Ansvar att bereda ärenden om riktlinjer, principer och uppföljning inom socialtjänstens område förutom äldreomsorg till kommunstyrelsen i syfte att säkerställa den kommunala likställigheten.
- Ansvar att på beställning från stadsdelsnämnderna och mot ersättning tillhandahålla vissa tjänster som kompletterar stadsdelförvaltningarnas verksamheter och där de inte har egna resurser, exempelvis institutionsvård för vuxna, barn och ungdomar, familjehem, LSS-kollo (LSS – lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) etc.
- Ansvar för stadsövergripande socialtjänst när staden i övrigt har stängt, exempelvis socialjour, kriscentrum för kvinnor, uppsökande verksamhet.
- Ansvar för specialistfunktioner som inte bedömts vara lämpliga att fördela på stadsdelsnämnderna, exempelvis familjerådgivning och alkohol- och narkotikarådgivning.
- Ansvar för samverkan med och stöd till utomstående organisationer.
- Tillståndsgivning och tillsyn vid utskänkning av alkohol enligt alkohollagen.

Socialtjänstnämndens budget för 2008

Kostnaderna för socialtjänstnämndens alla verksamheter budgeteras till 1 154,3 mnkr verksamhetsåret 2008. Kostnaderna finansieras dels genom intäkter av försäljning av tjänster (institutionsvård m.m.) till i första hand stadsdelsförvaltningarna (512,6 mnkr) och dels med anslag från kommunfullmäktige för drift av jourverksamheter, insatser för hemlösa, kvinnofrid, Maria ungdomsenhet, stöd, till utomstående organisationer m.m. (641,7 mnkr). Vid årets början har således nämnden täckning för drygt hälften av sina kostnader. Resterande ska finansieras genom försäljning av tjänster i konkurrens med andra vårdgivare.

Förvaltningens organisation

Förvaltningens organisation bygger på principen om ett delegerat ansvar. Respektive enhetschef har budget-, verksamhets- och personalansvar. Förvaltningsledningsgruppen svarar för den övergripande styrningen och uppföljningen. I förvaltningsledningsgruppen ingår förvaltningschefen, biträdande förvaltningschefen som också är chef för kansliavdelningen, chefen för stadsövergripande frågor, två övergripande chefer för driftsenheterna, ekonomi- och personalcheferna samt informationsansvarig.

Stadsövergripande frågor

Förvaltningens ansvar för stadsövergripande frågor är följande:

- Arbetsmarknadsfrågor och flyktingmottagning.
- Ämnesansvar för socialpolitik och arbetsmarknadspolitik inom ramen för stadens EU-arbete.
- Utarbetande av riktlinjer och policys, metod- och verksamhetsutveckling, utbildningsinsatser samt uppföljning av stadens samlade socialtjänstverksamhet
- Preventionscentrum Stockholm (Precens) arbetar med drog- och brottsprevention genom att sprida kunskap om drog- och brottsförebyggande metoder i nära samarbete med stadsdelsförvaltningarna.

Driftsenheter

Förvaltningens driftsenheter vänder sig till målgrupperna barn och ungdom, personer med funktionsnedsättning, vuxna med missbruksproblem, hemlösa, våldsutsatta kvinnor samt prostituerade.

Verksamheten finansieras dels med anslag från kommunfullmäktige dels genom intäkter från försäljning av tjänster till i första hand stadsdelsförvaltningarna.

Förvaltningsövergripande frågor och administrativ service

För förvaltningsövergripande frågor och administrativ service svarar ekonomi- och kansliavdelningarna samt personalenheten. Inom kansliavdelningen handläggs också frågor

om tillståndsgivning till och tillsyn över alkoholutskänkning vid stadens restauranger samt stöd till utomstående organisationer.

Personal

Förvaltningen har 923 tillsvidareanställda och 165 personer med tidsbegränsad anställning. Tidsbegränsad anställning är samlingsdefinitionen för timanställda, säsonganställda, projektanställda och vikarier. De dominerande personalgrupperna är socialsekreterare och behandlingsassistenter. Uppemot 90 % av de anställda arbetar i direkt vård- och behandlingsarbete.

Inledning

Socialtjänstnämnden har till uppgift att stärka likställigheten inom staden bland annat genom riktlinjer för handläggning. Socialtjänstnämnden bidrar också med generellt verksamhetsstöd till stadsdelsförvaltningarna bl.a. avseende rättstillämpning och utveckling av arbetssätt.

Socialtjänstnämnden får i budget 2008 ansvar för uppföljning av stadens samlade socialtjänstverksamhet. Detta inkluderar att från stadsdelsnämnderna samla in och sammanställa statistikuppgifter och för verksamheten annan relevant information. Sådant underlag finns dels i paraplysystemet, dels i den informationsmängd som samlas in via den reguljära ILS-planeringen och ILS-rapporteringen. För att utveckla och genomföra analys- och uppföljningsarbetet behöver förvaltningen få relevant behörighet till paraplyet, tillgång till systemkompetens att kunna ta ut relevanta rapporter samt inflytande i den information som ska tillhandahållas genom stadsdelarnas ILS-rapportering.

Förvaltningen inhämtar statistikuppgifter från stadsdelsnämnderna till olika årliga och andra återkommande rapporter. Dessa tas fram även fortsättningsvis. Under 2008 fördjupar förvaltningen sitt arbete med uppföljningar och verksamhetsanalyser. Uppgifter inhämtas från befintliga system i staden samt från stadsdelsförvaltningarna via enkäter, intervjuer etc. Förvaltningen ska i en särskild uppföljningsplan ge en samlad bild över samtliga planerade uppföljningar under 2008.

Från och med 1 januari 2008 övertar socialtjänstnämnden ansvaret för stadens FoU-arbete inom socialtjänstområdet. Förvaltningen kommer under första kvartalet 2008 att återkomma till nämnden med en preciserad plan för forskning och utveckling inom socialtjänstområdet. I uppdraget ingår även att det samlade forsknings- och utvecklingsarbetet ska knytas till förvaltningens enhet för förebyggande arbete, Preventionssentrum Stockholm (Precens).

Förvaltningen avser även att återkomma med en planering för samarbete kring bl.a. utbildnings- och utvärderingsinsatser med Ersta-Sköndal högskola.

Socialtjänstnämnden får i budgeten för 2008 i uppdrag att utreda formerna för kvalitets-säkringsarbete samt inrättande av inspektörsfunktion för familjeomsorgen. Förvaltning-en återkommer till nämnden om detta uppdrag.

Inför budget 2008 och kommande uppföljningar har förvaltningen sammanställt aktuella tendenser inom socialtjänstområdena ekonomiskt bistånd, barn och familj, ungdomar och unga vuxna, vuxna med missbruk, omsorgen om personer med funktionsnedsättning samt socialpsykiatri. Staben inom avdelningen stadsövergripande sociala frågor kommer un-der året ta fram underlag för mer fördjupade analyser av verksamhetsområdena.

Ekonomiskt bistånd

Bidragsberoendet påverkas i hög grad av den rådande situationen på arbetsmarknaden samt av utvecklingen inom en rad olika områden, såsom exempelvis integrations- och utbildningspolitiken samt hur samhällets samlade rehabiliteringsinsatser är utformade.

I oktober 2007 uppgick antalet bidragshushåll till ca 10 200 vilket är den lägsta nivån sedan 1980-talet. Antalet bidragstagare har minskat de senaste två åren. I ett tolvmåna-dersperspektiv har antalet bidragshushåll minskat med 12,4 % och kostnaden med 13,7 %. De bidragstagare som trots högkonjunkturen inte har tagit sig ur bidragsberoendet är framför allt personer med diffusa arbetshinder och mer komplex problematik. Sannolikt kommer långtidsberoende som står relativt långt från arbetsmarknaden på grund av olika sociala eller medicinska hinder att utgöra en allt större andel av bidragstagarna i och med att antalet arbetslösa bidragstagare minskar. År 2006 stod de långtidsberoende bidragsta-garna, 10 -12 månader under året, för 66 % av det utbetalda biståndet. Det ökade flyk-tingmottagandet i staden kommer att påverka bidragsutvecklingen med stigande kostnader på sikt, och det är angeläget att följa denna utveckling.

Ekonomiskt bistånd ska vara ett stöd vid tillfälliga behov, men människor som saknar eller har en marginell anknytning till arbetsmarknaden exkluderas från de statliga trygg-hetssystemen och riskerar att bli permanent socialbidragsberoende. Dessa människor ute-stängs inte bara ekonomiskt utan kommer inte heller i åtnjutande av de statliga myndighe-ternas insatser för rehabilitering och åtgärder för inträde på arbetsmarknaden. Detta har medfört att kommunerna tvingats överta alltmer rehabiliteringsinsatser för sjukskrivna och arbetsmarknadsinsatser för arbetslösa eftersom alternativet vore att enbart kunna till-handahålla kontantstöd. Prövningen av rätten till försörjningsstöd är dessutom en kompli-cerad process som inte är tänkt eller utformad för att administrera de stora nytillkomna grupperna av långvarigt bidragsberoende.

Förutom de personer som aldrig kvalificerat sig för sjukpenning får alltfler sjukskrivna personer som saknar arbete sin sjukersättning från försäkringskassan indragen och hamnar i ett glapp mellan försäkringskassan och arbetsförmedlingen. Dessa blir slutligen hänvisa-de till ekonomiskt bistånd för sin försörjning. Det senaste året har i genomsnitt 26 perso-

ner varje månad aktualiserats i staden för försörjningsstöd av denna orsak och ingen minskning har kunnat skönjas.

Barn och familj

Under 2006 hade ca 2 850 barn och ungdomar biståndsbedömda öppenvårdsinsatser till en kostnad av ca 160 mnkr. Sammanlagt var drygt 1 800 barn och ungdomar placerade utanför det egna hemmet: 933 i familjehem, 425 i jourhem, 387 i HVB-hem (HVB - hem för vård eller boende) och 91 på § 12-hem (institutionsplacering genom Statens institutionsstyrelse enligt § 12 lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU). I gruppen placerade barn/unga år 2006 ingick 60 ensamkommande asylsökande barn/unga. Under år 2007 väntas denna grupp uppgå till ca 150 barn/unga och år 2008 förväntas gruppen öka ytterligare. Olika forskningsrapporter på senare år har visat att placerade barn och ungdomar, ofta med omfattande spår av traumatiserande förhållanden i ursprungsfamiljen, fortfarande löper stor risk att utvecklas ogynnsamt. Slutsatsen är att det måste till ytterligare stöd- och hjälpinsatser för att skapa samma livschanser för placerade barn, som för andra barn.

Under många år har staben följt familjehemsvården i Stockholm och årligen rapporterat till berörda nämnder och verksamheter. Vid årets slut 2006 uppgick antalet placerade barn och ungdomar i familjehem till 784. Antalet nyplaceringar ökade påtagligt under 2006 med 169, jämfört med 125 år 2005 (Familjevårdsrapport 2006). Av budget 2008 framgår att ansvar för rekrytering, utbildning och extra stöd i form av handledning av familjehem ska överföras till socialtjänstnämnden fr.o.m. 2008. Syftet med omfördelningen är att staden på det sättet ska få fram fler utbildade familjehem.

Efter allvarlig kritik mot socialtjänstens arbete med placerade barn utarbetade Socialstyrelsen under perioden 1999-2005 ett enhetligt system för utredning, planering och uppföljning inom den sociala barnvården (0 - 20 år). Det framtagna systemet betecknas BBIC - Barns Behov I Centrum. Syftet med BBIC är att stärka barnets ställning, främja ett bättre samarbete med barnet och dess nätverk, skapa struktur och systematik i dokumentationen, så att insatser lättare kan följas upp, samt bidra till en ökad rättssäkerhet för klienten. Kommunstyrelsen beslutade den 16 maj 2007 att införa BBIC i staden.

Regeringen föreslår i sin proposition 2006/07:129 en rad ändringar i reglerna om skydd och stöd för barn och unga inom den sociala barn- och ungdomsvården, bl.a. nya regler för jourhem. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2008, och ställer nya krav på socialtjänsten.

Ungdomar och unga vuxna

Andelen ungdomar av stadens befolkning kommer att fortsätta att öka under de närmaste åren. Mellan åren 2005 - 2010 beräknas åldersgruppen 16 - 19 år öka med 8 % och för

gruppen unga vuxna i åldern 20 – 24 år är prognosen en ökning med 9 %. Prognoserna innebär med stor sannolikhet att belastningen kommer att öka på både förebyggande verksamheter och verksamheter för vård och behandling för ungdomar och unga vuxna.

I revisionskontorets granskningsrapport ”Kommunens uppföljningsansvar för ungdomar mellan 16 - 20 år” konstateras att kunskapen behöver öka om vad de ungdomar i åldersgruppen 16 – 20 år gör, som inte fortsätter i gymnasieskolan eller har annan sysselsättning. Brister i befintliga rutiner kan innebära att ungdomar med stödbehov inte får adekvat hjälp och riskerar att hamna i ett socialt utanförskap utan möjligheter till egen försörjning.

Enligt nationella undersökningar ökar andelen ungdomar och unga vuxna som upplever en psykisk ohälsa. Psykisk ohälsa är en riskfaktor för både kriminalitet och missbruk. Gemensamma tidiga insatser i samverkan med hälso- och sjukvården, är betydelsefulla och behöver förbättras.

Ungdomar i åldersgruppen 15 - 20 år begår flest brott per individ av alla lagförda. Uppföljning av ungdomar som dömts till överlämnande till vård inom socialtjänsten under år 1999, visade att ca 75 % hade återfallit i brott inom 2 år. Den nya lagstiftningen om unga lagöverträdare som trädde i kraft den 1 januari 2007, innebär ökade krav på socialtjänstens ungdomsvård och landets kommuner har fått ett ökat ansvar för verkställighet av påföljder och insatser som ska motverka återfall i brott och skapa bättre förutsättningar för ett socialt välfungerande liv.

Ungdomar dömda till påföljden *Ungdomstjänst* antas öka i jämförelse med tidigare år och antalet domar beräknas uppgå till ca 250 under år 2007 jämfört med ca 50 under 2006. Ansvaret för att verkställa påföljden ligger på landets kommuner. För att kunna utvärdera effekten av påföljden har staden beslutat att verkställighet av ungdomstjänst ska ske av *Stockholms Ungdomstjänst* inom socialtjänstförvaltningen (HVB barn och ungdom). *Medling* ska obligatoriskt kunna erbjudas av kommunen fr.o.m. januari 2008. Inom staden finns redan en organisation för medling, men förväntningarna är att antalet unga som genomgår en medling kommer att öka.

Öppenvårdsinsatser för unga lagöverträdare behöver utvecklas inom staden. I den nya lagstiftningen tillkom en ny insats för unga med ett eget riskbeteende i form av missbruk eller kriminalitet, *Särskilt kvalificerad kontaktperson*. Ett utvecklingsprojekt pågår med anledning av detta.

Åldersgruppen 12 - 22 år, som är målgruppen för stadens 11 *ungdomsmottagningar*, prognostiseras öka med ca 4 %. Mottagningarna drivs i samarbete med hälso- och sjukvården och bedriver förebyggande arbete inom sex- och samlevnadsområdet. Stadens kostnader för mottagningarna är ca 18 mnkr och landstingets är ungefär lika stora. Ett mindre statsbidrag har hittills utgått men försvinner från och med 2008. Under 2008 beräknas ett

gemensamt statistiksystem finnas som innebär att jämförelser kan göras mellan mottagningarna och svara på bl.a. varför man söker sig till mottagningarna.

Vuxna med missbruk

I oktober 2006 var ca 3 560 personer aktuella inom stadens socialtjänst p.g.a. missbruksproblem, ca en fjärdedel var kvinnor. 62 % hade alkohol som huvuddrog, en ökning jämfört med tidigare mätningar. Medelåldern hade ökat och var 50 år för alkohol- och 40 år för narkotikamissbrukare. Enheten för hemlösa hade den i särklass äldsta målgruppen. Många aktuella inom missbrukarvården har stora somatiska problem.

Under 2006 hade ca 1 460 personer (21 år eller äldre) placering enligt socialtjänstlagen (SoL) i HVB (HVB - hem för vård eller boende). Detta är den högsta siffran sedan 2001. Efter en kraftig minskning under senare delen av 1990-talet och början av 2000-talet har antalet LVM-vårdade (LVM - lagen om vård av missbrukare i vissa fall) i staden varit i stort sett konstant under de senaste fyra åren. Under 2006 dömdes 55 personer till tvångsvård enligt LVM.

Vid socialtjänstförvaltningens senaste kartläggning av hemlösa natten till den 30 mars 2006 rapporterades 3 231 personer utifrån stadens definition av hemlöshet. Av dessa bodde två tredjedelar i träningslägenhet, stöd-/ omvårdnadsboenden eller motsvarande eller vårdades på behandlingshem. En tredjedel hade osäkra boendeförhållanden såsom kortare tids kontraktslöst boende, härbärg, camping m.m. 70 personer betecknades som uteliggare och för 135 personer var boendesituationen okänd.

En mycket stor del av stadens kostnader inom vuxenvården går till olika typer av boendeinsatser. Det är angeläget att arbeta för långsiktiga lösningar av boendesituationen. Tillgången till försöks- och träningslägenheter har ökat under de senaste åren, men målgruppen för denna typ av lägenheter har vidgats och det finns behov av ytterligare lägenheter.

Omsorgen om personer med funktionsnedsättning

Verksamheten omfattar stöd och service, till stora delar enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), till personer som oftast har behov som kvarstår hela livet men kan variera under livsrytmen. Kostnaden för verksamhetsområdet beräknas 2007 uppgå till 2 135 mnkr och omfattar ca 7 700 personer. Stöd och service ges i form av t.ex. bostad med särskild service, daglig verksamhet och personlig assistans. I tabell nedan redovisas de olika verksamhetsdelarnas kostnader i procent av totalkostnaden.

Insatstyp	%
Vuxenboende	40
Barnboende	10
Daglig verksamhet	18
Personlig assistans	12
Hemtjänst	9
Övergripande	5
Övrigt stöd och service	6

År 2006 var antalet månadsanställda inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning ca 3 600 och ungefär lika många var timanställda. Personalomsättningen bland samtliga månadsanställda hade samma år minskat till 8 %. Den förhållandevis låga personalomsättningen kan bland annat förklaras som en effekt av den utvecklingssatsning som genomförts inom verksamhetsområdet åren 2002 - 2006. Att personalomsättningen bland beställarsidans ca 100 biståndshandläggare samtidigt uppgick till 30 % 2006 måste mot den bakgrunden ses som mycket otillfredsställande och en närmare analys av orsakerna är nödvändig.

Det råder fortfarande brist på bostäder för LSS personkrets 1 och 2. Det finns ett behov av ca 450 lägenheter under en treårsperiod. Den fortsatta utbyggnaden måste fokusera på ett brett och varierat utbud av boendialternativ. Det är i sammanhanget särskilt viktigt att rätt stöd planeras och erbjuds till personer med neuropsykiatriska funktionshinder där det ofta krävs särskilda lösningar både för boende, daglig verksamhet, sysselsättning och övriga stödinsatser. De barn och ungdomar med funktionsnedsättning som idag växer upp har helt andra krav på vuxenlivet än tidigare generationer. Många ser det inte som självklart att välja en gruppboende för sitt kommande vuxenliv utan vill ibland ha egna lägenheter med anpassat stöd, t.ex. personlig assistans eller boendestöd.

Länsstyrelsen har regeringens uppdrag att följa upp antalet domar, avslag som ges trots bedömt behov samt antalet ej verkställda beslut enligt LSS. År 2006 hade Stockholms stad totalt 104 ej verkställda beslut, 6 ej verkställda domar och 3 avslagsbeslut trots behov.

Socialpsykiatri

Cirka 3 000 psykiskt funktionshindrade har haft någon form av socialpsykiatrisk insats under ett år. Dessa utgör 6 promille av stadens befolkning 20 - 64 år. Det är en jämn könsfördelning bland de psykiskt funktionshindrade och närmare två tredjedelar av dem är i åldern 45 - 64 år. De unga, under 24 år, utgör ett 100-tal personer. Närmare 90 % av dem med psykiska funktionshinder är ensamstående. 6 % har hemmavarande barn under 18 år.

Antalet barn kan uppskattas till ca 300. För verksamhetsområdet socialpsykiatri finns totalt i staden avsatt knappt 500 mnkr.

Socialt är de psykiskt funktionshindrade en utsatt grupp. Många av dem lever ensamma och en del av dem har sällan kontakter med vänner eller anhöriga. För ca hälften saknas sysselsättning. En betydande del har inte heller ett eget boende i det ordinarie bostadsbeståndet utan har insats i form av en rad olika boendeformer. Den vanligaste insatsen är boendestöd 42 %, sysselsättning 32 %, HVB 11 %, bostäder med särskild service 8 % och övriga boendeformer 14 %.

Situationen för de psykiskt funktionshindrade kan försämrats och resultera i anmälningar till socialtjänsten. Resultaten från undersökningar visar på att socialtjänstens rörliga team är en viktig länk för att upptäcka dolda behov i och med att de arbetar förebyggande och även rycker ut vid akuta problem.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1: Stockholm ska vara en attraktiv, trygg och växande stad för boende, företagande och besök

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET: Stockholm stad ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	2%	öka	År
Andel anställda i avknoppade verksamheter	1%	öka	Tertial

NÄMNDMÅL: Utveckla stadens insatser enligt såväl alkohollagen som socialtjänstlagen

*Detta ska göras i samråd med andra myndigheter samt restaurangbranschens arbetsgi-
var- och arbetstagarorganisationer med fokus på folkhälsomålen.*

Socialtjänstnämnden är tillståndsmyndighet och ansvarig för stadens insatser enligt alkohollagen. Förvaltningen har genom Tillståndsenheten i uppdrag att handlägga ansökningar om serveringstillstånd och att utöva tillsyn enligt alkohollagens bestämmelser och av kommunfullmäktige (KF) fastställda riktlinjer samt till den kostnad som KF fastställt. Verksamheten finansieras helt genom avgifter.

KF har i november 2007 fastställt nya avgifter för Tillståndsenhetens tjänster. Avgiftshöjningen innebär att ytterligare tre handläggare kommer att anställas så snart det är möjligt. Det innebär i sin tur att servicen till sökande och tillståndshavare kan förbättras under

året, samtidigt som den psykosociala arbetsmiljön på enheten blir acceptabel. Personalstyrkan kommer då att uppgå till 17 heltidsanställda.

Tillståndsenhetens arbete ska präglas av de positiva värden som restaurangerna erbjuder samtidigt som skyddsintresset ska tillvaratas. Om intresse- och normkollision uppstår mellan å ena sidan näringsfriheten och å den andra sidan skyddet för människors hälsa, tar skyddsaspekterna över. Risker för människors hälsa ska särskilt beaktas vid tillståndsprövningen och i tillsynsverksamheten. Alkohollagens bestämmelser ska utgöra ett skydd mot skadlig konsumtion av alkohol.

Antalet serveringstillstånd i staden är ca 1 660. Tillståndsenheten handlägger årligen ca 2 500 – 3 000 ansökningar om serveringstillstånd i olika former.

Tillståndsenheten genomför tillsynsbesök på restauranger, i egen regi och tillsammans med andra myndigheter, i syfte att kontrollera efterlevnaden av alkohollagen. I de fall då allvarliga brister upptäcks inleds tillsynsärende och förslag till beslut läggs fram för tillståndsutskottet. Tillståndsenheten planerar att under 2008 genomföra 3 000 tillsynsbesök. Även om det åligger tillståndshavarna att följa lagar och bestämmelser så har också Tillståndsenheten ett ansvar för att informera om vad som gäller. Genom en levande dialog med restaurangföretagarna kan misstag och regelöverträdelser i högre utsträckning undvikas.

Tillståndsenheten har haft en ledande roll i STAD-samarbetet sedan 1996 (STAD - Stockholm förebygger alkohol- och drogproblem). Enligt det nya samarbetsavtalet för perioden 2008-2010 är det främst polismyndigheten, Stockholms läns landsting och SHR (Sveriges Restaurang- och Hotellföretagare) som förutom staden är de mest aktiva parterna.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET: Jobb istället för bidrag

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal vuxna bidragstagare i staden med ekonomiskt bistånd	330st	13 200 st	Tertial
Stadens kostnader för ekonomiskt bistånd	22 000tkr	minska	Tertial
Antal individer som har ett långvarigt socialbidragsberoende	230st	minska	År

NÄMNDMÅL: Öka sysselsättningen och medverka till egenförsörjningen

Stadsövergripande arbete med riktlinjer, metodutveckling, uppföljning och förebyggande åtgärder.

EU-frågor

Platser för arbetsrehabilitering för personer med socialmedicinska, psykiska och fysiska funktionshinder (START).

Arbetsrehabilitering för personer aktuella vid enheten för hemlösa.

Stadsövergripande arbete med riktlinjer, metodutveckling, uppföljning och förebyggande åtgärder

Inom ramen för det stadsövergripande arbetet med riktlinjer, metodutveckling, uppföljning och förebyggande åtgärder med ekonomiskt bistånd kommer bl.a. följande uppdrag och utredningar att genomföras.

- Följa utvecklingen av ekonomiskt bistånd. Insatser till kvinnor ska särskilt beaktas.
- När det gäller insatser för att stödja arbetslösa till arbete har staden utvecklade arbetssätt och inrättat jobbtorg. Det finns dock behov av att organisera och utveckla arbetet för att kunna rehabilitera icke arbetsföra personer som står längre från arbetsmarknaden och som utgör den största andelen långtidsberoende bidragstagare. En strukturerad samverkan mellan socialtjänsten, hälso- och sjukvården och Försäkringskassan behöver utvecklas i arbetet med denna grupp.
- Utredda förutsättningarna för att utveckla ett system för strukturerad kartläggning och bedömning av individuella behov, som underlag för planering och uppföljning av genomförda insatser. Ett system som är särskilt anpassat till långtidsberoende av socialbidrag, med större fokus på exempelvis hälsa, arbetsliv och familjesituation.
- Utredda möjligheten att särredovisa kostnadsutvecklingen för försörjningsstöd med hänsyn tagen till flyktingmottagandets påverkan.

När det gäller uppdraget att stävja felaktiga utbetalningar är det viktigt att staden fortsatt tar aktiv del i den nationella satsningen och samverkan inom ramen för Delegationen mot felaktiga utbetalningar (FUT-delegationen). I dagsläget saknar staden samlad statistik över såväl antal och kostnader som anledningen till felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd. För att kunna följa upp resultatet av åtgärderna mot felaktiga utbetalningar behöver staden utarbeta ett uppföljningssystem. I avvaktan detta kommer statistik över följande åtgärder att följas:

- Antal beslut om återkrav enligt 9 kap 1 § SoL
- Antal beslut om att väcka ersättningstalan enligt 9 kap 1 och 3 §§ Sol
- Antal beslut om anmälningar enligt 6 § Bidragsbrottslagen

Stadsövergripande arbetsmarknadsfrågor

Socialtjänstnämnden ansvarar för den övergripande samordningen av arbetsmarknadsfrågor. I detta avseende kommer bl.a. stadsdelsnämndernas arbete med offentligt skyddat arbete (OSA) och arbetsträning för vissa målgrupper att följas.

Jobbtorgen organiseras under 2008 under kommunstyrelsen. Dessa kommer då att ta över ansvaret för de individer som tidigare deltagit i stadsdelsnämndernas insatser för arbetslö-

sa med försörjningsstöd och på vissa andra grupper. Stadsdelsnämnderna ansvarar dock under 2008 för OSA, samt viss arbetsträningsverksamhet. I samband med jobbtorgens införande blir det angeläget för socialtjänstförvaltningen med en nära samverkan med jobbtorgsorganisationen.

Det är angeläget med uppföljning av olika målgruppers förutsättningar för inträde på arbetsmarknaden. Det är viktigt att följa utvecklingen för de grupper som av olika skäl befunnit sig utanför arbetsmarknaden under längre tid.

Socialtjänstförvaltningen har ett samordnande ansvar för kontakterna med svenska ESF-rådet i frågor som rör de så kallade strukturfonderna (socialfonden). Socialtjänstförvaltningen kommer att samordna ansökningar från staden/stadsdelsnämnderna beträffande projekt/insatser inför de utlysningssomgångar som annonseras.

Staden är genom förvaltningen representerad i Eurocities Workinggroup för Employment. Eurocities WG employment har till uppgift att följa utvecklingen inom arbetsmarknadsområdet i Europa och särskilt hur policys, beslut i EU mm påverkar arbetsmarknadsfrågorna i städerna.

Utvecklingsområden

Genom införandet av det nya kommungemensamma systemet för uppföljning av flykting- och arbetsmarknadsinsatser, FLAI, samt genom uppföljning genom paraplysystemet kommer ett antal frågor kunna följas upp bättre än tidigare. Det gäller t.ex. frågor som hur en typ av insats bidrar till att ge en individ förutsättningar att efter en viss tid komma i arbete. Jämförelser mellan olika typer av insatser med samma eller liknande innehåll och målgupp kommer vara möjliga att göra oberoende av om utföraren är en kommunal eller upphandlad aktör. Till detta kan även ekonomiska data läggas för att erhålla en analys av effektivitet i olika åtgärder ur ett helhetsperspektiv.

Under 2008 bör en kartläggning göras om ansvaret för arbetsträning för vissa grupper och OSA och hur det kan organiseras fr.o.m. 2009.

Flyktingmottagning i staden

Stadens övergripande mål är att flyktingmottagandet ska förändras i syfte att skapa snabba ingångar till arbetsmarknad och utbildning. Även barns, ungdomars, personer med funktionsnedsättning och äldres behov av särskilda insatser under introduktionen ska uppmärksammas. I flyktingmottagandet ingår många aktörer inom staden; stadsdelsnämnderna, utbildningsnämnden, jobbtorgen. Viktiga externa aktörer är t.ex. arbetsförmedlingen, Migrationsverket, landstinget, länsstyrelsen, näringsliv och frivilligorganisationer.

Flyktingmottagandet kommer att ligga på en fortsatt hög nivå under de kommande åren. Andelen anhöriga inom flyktingmottagandet kommer att öka från 2008. Jobbtorgens införande och en utvecklad samverkan mellan alla olika aktörer inom introduktionen för nyanlända är av avgörande betydelse för en effektiv introduktion och nyanländas etablering i samhälls- och arbetslivet.

Socialtjänstförvaltningens samordnande uppdrag inom flyktingmottagandet omfattar omvärldsbevakning, kunskapsförmedling, verksamhetsstöd samt övergripande samordnings- och samverkansfrågor med olika interna och externa aktörer i syfte att bidra till en effektiv introduktion och utveckling av arbetssätt samt likställighet inom staden.

Förvaltningen följer utvecklingen av flyktingmottagandet och bistår stadsledningskontoret och stadens förvaltningar med prognoser och analys av inflödet för verksamheternas planering. Stadsövergripande nätverksmöten kommer regelbundet att anordnas och utbildningar och informationsmöten anordnas vid behov. Förvaltningen kommer att bevaka och lyfta strategiska frågor och forskningsresultat samt bevaka praxis, lagstiftning, pågående statlig utredning och andra förändringar i samhället som påverkar flyktingmottagandet samt handläggning och utveckling av introduktionsersättningen.

Förvaltningen ingår som sakkunnig och representant för staden i interna och externa samverkans- och arbetsgrupper med anknytning till flyktingmottagandet. Med länsstyrelsens nya uppdrag i flyktingmottagandet kommer fokus att öka på en utvecklad regional samverkan och samordning mellan aktörerna i regionen. Förvaltningen ger också service till allmänheten, andra myndigheter och kommuner, massmedia och andra genom information rörande frågor om flyktingmottagandet.

EU-frågor

Socialtjänstnämndens ansvarsområden inom Europaforum Stockholm är det socialpolitiska området och sysselsättning. Förvaltningens uppdrag är att bevaka dessa frågor och informera om EU:s policy- och strategiarbete. Socialtjänstnämnden ska vidare samordna och medverka till att EU:s strategiska beslut integreras i det dagliga arbetet i stadens nämnder och förvaltningar. Staden ska, genom företrädesvis Eurocities, försöka påverka olika initiativ från kommissionen.

Den reviderade Lissabonstrategin fokuserar på arbete och tillväxt. Tillsammans med Eurocities, Göteborg och Malmö kommer socialtjänstförvaltningen bidra med och förstärka det lokala perspektivet inom ramen för Lissabonstrategin.

Socialtjänstförvaltningens samarbete med städer i Sverige och i övriga EU kommer att inriktas på att inhämta och sprida framgångsrika arbetsmetoder och processer. Socialtjänstförvaltningen kommer att delta i utvecklandet av stärkt kunskapsöverföring och gemensamt lärande.

Socialtjänstförvaltningen har för avsikt att ansöka och/eller samordna ansökan om utvecklingsmedel inom ramen för mellersta Östersjöprogrammet och det nya socialfondsprogrammet. Vidare är det av vikt att knyta samman utvecklingsarbetet i stadsdelarna med policyarbete och andra stadsövergripande frågor av betydelse med det regionala utvecklingsarbetet. Vid en kartläggning av stadsdelsförvaltningarnas intresse för genomförandet av EU-relaterat utvecklingsarbete var fokus på följande målgrupper:

- Arbetslösa, med försörjningsstöd
- Unga, med försörjningsstöd
- Långtidsarbetslösa, med försörjningsstöd
- Långtidssjukskrivna, med försörjningsstöd
- Sjukskrivna, utan ersättning, men med försörjningsstöd
- Försörjningsstödstagare med missbruk eller socialmedicinska hinder
- Psykiskt funktionshindrade personer utan sysselsättning, med försörjningsstöd
- Nyanlända flyktingar
- Flyktingar, invandrare med stora svårigheter att lära sig svenska, med försörjningsstöd
- Personer och med oidentifierade arbetshinder, med försörjningsstöd

KrAmi/Moa

KrAmi/Moa är en verksamhet inom HVB Vuxna som drivits i samarbete med länsarbetsnämnden och kriminalvården. Verksamheten tar emot kvinnor och män som för sin rehabilitering är i behov av arbetsmarknadsinriktade åtgärder. Målet är att deltagarna ska få och behålla ett arbete/utbildning och därigenom möjlighet till ett mer självständigt liv. Varje år skrivs ca 120 deltagare in i verksamheten. Budgetomslutningen är 4,5 mnkr, varav intäkter 4,5 mnkr.

Från och med 2008 överflyttas denna verksamhet till förvaltningens enhet Stockholms Arbetsmarknadstjänster (START) för att samla samtliga verksamheter med arbetsrehabiliterande inriktning inom en och samma enhet. Överflyttningen innebär inga förändringar i KrAmi Moas verksamhet.

Stockholms Arbetsmarknadstjänster (START)

START:s övergripande mål är att förbereda och förbättra möjligheterna för personer med arbetsrelaterad problematik att finna, få och behålla ett arbete och därigenom klara egen försörjning. Enheten tillgodoser Stockholms stadsdelsförvaltningar, andra myndigheter och organisationer med efterfrågade tjänster för arbetslivsinriktad rehabilitering, yrkesinriktad praktik, yrkeskurser och jobbsökarverksamhet. START erbjuder även sysselsättningsverksamheter för personer som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden.

Verksamheten är förlagd till de tre teamen Rehabteamet, Team Söder och Team Västerort. Budgetomslutning 30,0 mnkr, varav intäkter 15,0 mnkr och anslag 15,0 mnkr. Under 2008 kommer START att tillhandahålla:

- 210 interna årsplatser för bedömning, prövning, utredning och träning samt arbets- och yrkespraktik.
- 6 årsplatser för grundläggande kurs i plåt och svets.
- 12 årsplatser för START Jobbnätet (arbetsmodell för utslussning till arbetsmarknaden).
- Därutöver tillhandahålls externa praktikplatser på förvaltningar, företag, föreningar, stiftelser m.m.

START:s mätmetod för måluppfyllelse sker i ett databaserat statistikprogram, journalföringssystemet utifrån uppnådda mål i brukarens individuella handlingsplan samt enkätuppföljning med brukare och beställare i samband med avslutning av varje individuell rehabinsats.

Prioriterade områden under 2008:

- Förbättra effektiviteten i klientuppdragen genom metodutveckling, med fokus på START:s övergripande mål att förbereda och förbättra möjligheterna för varje klient att finna, få och behålla ett arbete och därigenom klara egen försörjning,
- anpassa lokalbehov och organisation till efterfrågan och utnyttjandegrad av enhetens resurser,
- fortsätta utveckla arbetsmetoderna för START Jobbnätet samt pröva att utöka målgruppen med unga vuxna och vuxna som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden t.ex. från socialpsykiatri,
- skapa delaktighet och göra medarbetarna medvetna om de gemensamma besluten som rör verksamhetens behov av utveckling och förändring,
- utarbeta gemensamma värdegrundande faktorer med socialtjänstlagen som grundplatta kopplat till kundernas och klienternas uttalade behov av START:s tjänster,
- utveckla bedömningsgrunder för redovisning av kund- och klientnyttan av genomfört rehabiliteringsuppdrag.

START utvärderar varje placering genom enkäter och uppföljningssamtal med brukare och kund. De senaste åren har resultatet av utvärderingarna visat att uppdragen fullföljts enligt plan i ca 80 - 85 % av placeringarna. START strävar mot att den siffran ska bli högre under 2008.

Skuldrådgivningskonsulterna

Sedan 1995 har staden haft en verksamhet som riktar sig till stadsdelsförvaltningarnas budget- och skuldrådgivare. Enhetens benämning är sedan år 2000 Skuldrådgivningskonsulterna. Verksamheten är helt intäktsfinansierad. Stadsdelsförvaltningarna samt förvaltningens Enhet för hemlösa har abonnerat på enhetens tjänster. Ett flertal stadsdelsförvaltningar har aviserat att man fortsättningsvis inte kommer att kunna prioritera de insatser som kommit dem till del via Skuldrådgivningskonsulterna. Under 2007 har en avveckling av verksamheten diskuterats i förvaltningsledningen och i ett särskilt tjänsteutlåtande till nämndsammanträdet i december 2007, föreslår förvaltningen att enheten avvecklas från och med den 1 januari 2008.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET: En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel miljöbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon exkl. uttrycknings- och specialfordon	75%		öka År
Andel upphandlingar av datorer och övrig elektronikutrustning, kontorsmöbler, textilier, däck, städkemikalier och städtjänster där krav ställts på att prioriterade miljöskadliga ämnen inte ingår	100%		öka År
Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta livsmedel	2%		öka Halvår
Andel förnyelsebart drivmedel i stadens egna etanol- och fordonsgasfordon	100%		öka Halvår

NÄMNDMÅL: Verksamheternas negativa miljöpåverkan ska minska

Till grund för miljömålet för 2008 ligger den miljöpolicy som fastställts av socialtjänstnämnden, och den av kommunstyrelsen prioriterade inriktningen att miljöarbetet ska stärkas på lokal och central nivå genom att miljöprogrammets sex mål ska vara vägledande vid alla beslut i nämnden. I nämndens arbete med att ta fram generella åtaganden ska hänsyn tas till alla miljöprogrammets mål.

Miljöutredningar har visat att den största negativa miljöpåverkan inom förvaltningens verksamheter avser avfallshanteringen, fastigheter och energi, transporter och inköp samt användningen av kemisk-tekniska produkter.

Förvaltningens miljöarbete syftar till att uppnå en ständig förbättring av miljön, dvs. en ständig minskning av den sammanlagda negativa miljöpåverkan som förvaltningens olika verksamheter, aktiviteter, produkter och tjänster bidrar till.

Förvaltningens miljöarbete är väl anpassat till stadens nya miljöprogram och verksamheterna arbetar aktivt för att minimera verksamheternas negativa miljöpåverkan och föra in miljöarbetet som en naturlig del i den dagliga verksamheten. Miljöfrågorna följs upp dels genom den årligt återkommande miljöenkäten dels genom internrevision.

Förvaltningen har ett femtiotal enheter där miljöarbetet förts in som en naturlig del i den dagliga verksamheten. Verksamheterna strävar efter att realisera förvaltningens miljöpolicy genom att arbeta aktivt och pedagogiskt med de för verksamheten viktigaste miljöfrågorna. Förvaltningen förfogar dessutom över ett stort fastighetsbestånd och från den utgångspunkten är energiåtgången en viktig fråga som prioriteras högt.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET: Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Upplevd trygghet		tas fram 2008	År

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Bidra till ökad samverkan mellan socialtjänst, skola och föräldrar samt med polis och föreningar	2007-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL: Kvinnofrid ska råda i staden

Stöd till stadsdelsförvaltningarnas kvinnofridsarbete.

Öppenvårdsinsatser för prostituerade.

Mottagning och skyddat boende för våldsutsatta kvinnor.

Stöd till frivilligorganisationernas kvinnofridsarbete.

Stöd till stadsdelsförvaltningarnas kvinnofridsarbete

Stadens deltagande i Operation kvinnofrid samordnas via socialtjänstförvaltningen. Stockholms stads program för kvinnofrid implementeras i samtliga stadsdelsnämnder samt i socialtjänstnämndens egna verksamheter och institutioner. Det sprids även till bostadsbolag och andra facknämnder. Arbetet fortsätter under 2008.

Socialtjänstförvaltningen planerar tillsammans med äldreförvaltningen utbildningar för nyanställd personal och utbildningar i nya riktlinjer/lagar så att våldet i nära relationer (kvinnofridsbrott och frihetskränkning) uppmärksammas som en egen programpunkt vid varje utbildningstillfälle. Även våldet i samkönade relationer och mot hbt -personer ska tas upp.

Stadens kvinnofridsprogram slår fast att: ”Stadsdelsnämnderna ansvarar för att de handläggare som bemöter och behandlar våldsutövande män har en adekvat utbildning och kunskap om mäns våld mot kvinnor i nära relationer”. Socialtjänstförvaltningen följer genom Precens upp initiativet från 2007 att starta en universitetsutbildning för socialtjänstens personal. En 10 poängs kurs ”Att möta våldsutövande män - utbildning för socialtjänstens personal” genomförs som uppdragsutbildning via Uppsala universitet.

Prostitutionsenheten

Prostitutionsenhetens övergripande uppdrag är att arbeta för att minska prostitutionen och efterfrågan av sexuella tjänster. Budgetomslutningen är 4,7 mnkr varav intäkter 0,3 mnkr och anslag 4,4 mnkr.

Målgruppen är personer som är eller har varit i prostitution eller har liknande erfarenheter och köpare av sexuella tjänster. Enheten arbetar också aktivt med traffickingfrågan och

under många år ingått i flera EU-projekt. Enheten bedriver uppsökande arbete, rådgivning i form av samtal såväl per telefon som vid besök samt tillhandahåller olika former av informationsinsatser. Personalen ska med sin specialistkunskap i frågor om prostitution och sexuell problematik kunna erbjuda personal på stadsdelsförvaltningar och andra samarbetspartners information och stöd i frågor som rör området samt ha kunskap om prostitutionens omfattning och förändringar i staden.

En viktig uppgift är att arbeta för att förhindra spridning av HIV och andra STI-sjukdomar. För denna uppgift finns timanställda läkare - gynekolog och psykiatriker - som betalas av landstinget som även finansierar en del av lönen för enhetens barnmorska. Till läkare och barnmorska är personer med prostitution med/eller utan missbruk bosatta i Stockholms län välkomna.

Arbetet med analys och kartläggning av nätprostitutionen fortsätter under 2008. Alltfler personer i prostitution eller med prostitutionserfarenhet hör av sig via mail. Enheten arbetar med att hitta bra metoder för att på ett professionellt sätt ge råd och stöd via mail. Efterfrågan av individuella behandlande och stödjande samtal ökar och enheten måste förbereda sig för att hantera en framtida kö. Annonsering i media riktad till köpare av sexuella tjänster - KAST kommer att ske under våren 2008 och verksamhetens telefontider ska finnas tillgängliga på hemsidan.

Det EU-projekt med inriktning på trafficking som enheten deltagit i under flera år avslutas vid årsskiftet och enheten måste i fortsättningen själv finansiera medarbetare som arbetar med traffickingfrågan. Samarbetet med andra myndigheter och polisens fokusering på frågan har medfört att enheten arbetar med allt fler individer som har fallit offer för människohandel.

Det uppsökande arbetet måste fortsätta i minst i samma omfattning som under 2007 och antalet kvällar/nätter bör helst utökas till 3 kvällar i veckan.

Prostitutionsenheten kommer från och med årsskiftet inte längre att vara en fristående enhet med egen chef utan kommer att utgöra en sektion och länkas till annan befintlig enhet. En anställning för arbetet med traffickingfrågor kommer att permanentas i och med att den nuvarande projektiden löper. Antalet anställningar omräknat i heltid minskas något för att klara budgetramen.

Kriscentrum för kvinnor (KC)

KC har i uppdrag att arbeta med kvinnor med eller utan barn, som varit utsatta för fysiskt, psykiskt och sexuellt våld av en närstående man. Budgetomslutningen är 10,1 mnkr varav intäkter 3,2 mnkr och anslag 6,9 mnkr.

Enheten erbjuder skyddat boende med 10 platser, samtal och praktiskt stöd till kvinnor i Stockholms stad. KC erbjuder de medföljande barnen samtal och praktisk hjälp. Beläggningskravet på det skyddade boendet är 90 %. Efter vistelsen på KC beräknas 80 % av de

boende flytta till ett fredat boende. Avgiften för boendet höjs till 700 kr/dygn inklusive egenavgiften för kvinnor för att klara verksamhetens budgetramar. Avgiften för barn förblir oförändrad, 250 kr/dygn och barn.

KC erbjuder kostnadsfria samtal på en öppen samtalsmottagning inklusive en våldtäktsmottagning med möjlighet till anonymitet. Verksamheten är öppen på vardagar under kontorstid samt viss kvällstid. Vid behov skrivs intyg och referenser till myndigheter och organisationer. Vidare medverkar man vid behov till att kvinnan får ytterligare hjälp. Den öppna mottagningen ska ta emot 250 kvinnor under året. Mottagningen ska ha 35 besök per vecka. Antalet kvinnor som har kontakt med verksamheten statistikförs, antalet samtal statistikförs och en nöjdhetsenkät lämnas till kvinnorna.

Det finns en dygnetruntöppen jourtelefon för kvinnor i behov av stöd och råd. Jourtelefonen är också öppen för anhöriga och samarbetspartners. Antalet samtal statistikförs.

KC erbjuder berörda myndigheter och organisationer information inom området mäns våld mot kvinnor och barn. KC ska ta emot 20 studiebesök under året.

Relationsvåldscentrum

Projektmedel från länsstyrelsen har beviljats till ett gemensamt projekt mellan socialtjänstförvaltningen, fyra stadsdelsförvaltningar i västerort (Hässelby-Vällingby, Bromma, Kista-Rinkeby och Spånga-Tensta), kommunerna Solna, Sundbyberg, Ekerö, Västerorts polismästartrikt, Västerorts åklagarkammare, Stockholms läns landsting och kriminalvården. Projektet bygger på samverkansmodeller som har utarbetats i Kanada, där man arbetar framgångsrikt med personer som varit utsatta för våld i nära relationer.

En erfaren projektledare samt tre erfarna språkkunniga socialarbetare finns placerade hos Västerortspolisens. Socialarbetarna erbjuder stöd till vuxna personer som varit utsatta för våld i nära relationer. Den våldsutsatta stötts genom hela brottsmållprocessen och guidas vidare till rätt instanser i samhället.

NÄMNDMÅL: Utveckla stadens brottsförebyggande arbete

Revidera stadens brottsförebyggande program.

Genomföra trygghetsmätningar.

Stöd till lokalt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete.

Under 2008 revideras stadens brottsförebyggande program för beslut i kommunfullmäktige. Det nuvarande programmet ska konkretiseras genom en komplettering bestående av nyckeltal och indikatorer för det brottsförebyggande arbetet. Nyckeltalen och indikatorerna ska gälla för samtliga förvaltningar och bolag.

En kartläggning kommer att genomföras om stadens invånares utsatthet för brott och upplevda trygghet samt en effektmätning av insatser för att minska rädslan för att utsättas för brott i stadsdelarna. Utrednings- och statistikkontoret (USK) uppdras att genomföra den

stadsövergripande trygghetsmätningen i enkätform under år 2008. Undersökningen är dessutom ämnad att ligga som grund vid framtagandet av indikatorer och nyckeltal avseende trygghet då Stockholms stads brottsförebyggande program revideras.

Socialtjänstförvaltningen kommer genom Precens att under 2008 stödja och utveckla det lokala brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet i stadsdelsförvaltningarna samt samla ett nätverk av personer med ansvar i trygghetsfrågor i fackförvaltningar och bolag.

NÄMNDMÅL: Säkra jour samt den psykosociala kris- och katastrofberedskapen dygnet runt

Jourverksamhet inom individ- och familjeomsorg genom socialjouren och kriscentrum för kvinnor.

Socialjouren

Socialjouren är ett komplement till stadsdelsförvaltningarnas sociala enheter och ansvarar för handläggning av akuta sociala problem som uppstår på icke kontorstid. Stadens invånare kan också vända sig till Socialjouren för rådgivning och stödsamtal. Socialjouren är också den enhet som dagtid ansvarar för insatser för personer som tillfälligt vistas i Stockholm. Budgetomslutning 18,1 mnkr.

Socialjouren har öppet dygnet runt alla årets dagar. Socialjouren handlägger ca 21 000 ärenden per år. De flesta ärenden handläggs per telefon. Socialjouren har även direktmottagning för akutbesök, och under 2008 beräknas ca 4 000 besökare komma till mottagningen. Beräknad kapacitet för hembesök och andra utryckningar är ca 950 - 1 000. Socialjourens statistik redovisar vilka klientgrupper Socialjouren möter och vilka åtgärder man vidtagit.

Socialjouren har initialansvaret för akuta psykosociala insatser vid katastrofer, större olyckor och bränder inom Stockholms stad och ansvarar för att berörda stadsdelsförvaltningars kris- och katastrofberedskap vid behov aktiveras. Detta ansvar innebär att Socialjouren bistår drabbade människor med akut psykosocialt omhändertagande samt beroende av olyckans storlek aktiverar berörd stadsdelsförvaltning.

Jourhavande kurator inom Socialjouren är stadens samtalsjour för människor i akuta kris-situationer och svåra livssituationer. Alla har rätt att vara anonyma. Jourhavande kurator är bemannad mellan kl.15.00 - 03.00 årets alla dagar och har kapacitet att besvara ca 9 000 samtal per år. Jourhavande kurators statistik redovisar vilka kategorier som ringer upp och vilka huvudproblem de uppringande har.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2: Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET: Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Medborgarnas upplevelse av valmöjlighet i de verksamheter där valfrihetssystem finns			öka År
Antal genomförda avknoppningar	I st		öka Tertian
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Slutföra utredningsarbetet för en kundvalsmodell gällande familjerådgivning	2008-01-01	2008-12-31	

NÄMNDMÅL: Säkra valfrihet och konkurrens i verksamheterna

Konkurrensutsättning av kommunala verksamheter.

Uppmuntra avknoppning.

Förvaltningen har ett stort upphandlingsåtagande. Åtagandet avser varor och tjänster till de egna verksamheterna, konkurrensutsättning av förvaltningens verksamheter samt upphandlingar på uppdrag av stadsdelsnämnderna. Förvaltningen deltar även kontinuerligt i ett stort antal gemensamma upphandlingar av varor och tjänster vilka samordnas av Kommentus och/eller centralt av staden.

Den 15 maj 2007 antog socialtjänstnämnden förvaltningens förslag till plan för upphandling och konkurrens. I planen redovisas bl.a. förvaltningens aktivitetsplan. Aktivitetsplanen anger vilka verksamheter som kommer att konkurrensutsättas under åren 2007-2009.

Under 2008 kommer förvaltningen att arbeta med konkurrensutsättning av följande verksamheter:

- Råcksta stödboende
- Råcksta referensboende
- Planeringshemmet Norrtull
- Västan
- Duvnäs föräldrastöd

I övrigt kommer förvaltningen under 2008 att upphandla:

- Revisorstjänster
- Instrumentbaserade drogtester
- Alkohol- och narkotikarådgivning.

De stadsgemensamma upphandlingar som ska genomföras under 2008 är:

- Enstaka vårdplatser enligt LSS och SoL
- Platser för barn och ungdom på HVB-hem (HVB – hem för vård eller boende)

Utöver arbetet med att ta fram förfrågningsunderlag och genomföra upphandlingen med anbudsinfördran, öppning och värdering av anbud, och avtalstecknande, arbetar förvaltningen kontinuerligt med uppföljning av de avtal som tecknats med olika entreprenörer. I utformandet av avtal följer förvaltningen de anvisningar som stadsledningskontoret utarbetar.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET: Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka - trygghet, värdighet och valfrihet ska prägla hela omsorgen

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal ej verkställda domar (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)			0 st År
Antal ej verkställda beslut enligt LSS eller SoL (Stöd- och service till personer med funktionsnedsättning)			0 st Tertial
Totalkonsumtion av alkohol avseende ungdomar i år 9 och år 2 gymnasiet			-10 % År
Andel ej verkställda beslut enligt LSS eller SoL (Äldreomsorg)			minska År
Sysselsättningsgraden bland personer med psykiska funktionsnedsättningar			tas fram 2008 Halvår
Andel familjehem med grundutbildning			100 % År
Antal ej verkställda domar (Äldreomsorgen)			0 st År
Andel som någon gång använt narkotika bland ungdomar i år 9 och år 2 i gymnasiet			-10% År
Tak-över-huvudet-garantin (IoF)	100%		100 % Månad
Nöjda brukare (HVB barn och unga)	75%		100 % Tertial
Nöjda brukare (HVB vuxna)	75%		100 % Tertial
Nöjda brukare (enheten för hemlösa)	70%		100 % År
Antal hemlösa	3 231 st		minska År
Nöjda brukare (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)			mäts ej 2008 År
Andel av utredningar där strukturerad metod för utredning av missbruk används	50%		50 % År
Andel av utredningar inom IoF, socialpsykiatri där metoden DUR används	10%		50 % År
Andel individuella handlingsplaner inom IoF, socialpsykiatri	75%		100 % Tertial

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel vuxna i öppenvård (IoF)	5,5%	öka	Tertial
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
Redovisa resultat av insatser för personer med missbruk och psykisk ohälsa	2008-01-01	2008-12-31	
Bidra till att fler evidensbaserade metoder införs i stadsdelsnämnderna	2007-01-01	2008-12-31	
Följ upp och redovisa resultat av olika strukturerade metoder	2008-01-01	2008-12-31	
Utveckla och samordna samarbetsformer med landstinget avseende personer med psykisk ohälsa och/eller missbruk	2008-01-01	2008-12-31	
Utveckla och samordna det förebyggande arbetet bland barn och ungdomar	2007-01-01	2008-12-31	
Utred införandet av en värdighetsgaranti för personer med funktionsnedsättning	2008-01-01	2008-12-31	
Upphandla verksamhet inom socialpsykiatri och handledning	2008-01-01	2008-12-31	
Utforma stadsövergripande brukarundersökningar avseende stöd och service till personer med funktionsnedsättning	2008-01-01	2009-12-31	
Genomföra en översyn gällande stadens mål, riktlinjer, insatser, kvalitetssäkring och uppföljning gällande arbetet med barn och ungdomar i behov av vård och stödinsatser	2008-01-01	2008-12-31	
Utreda formerna för kvalitetssäkringsarbete samt inrättande av inspektörsfunktion för individ- och familjeomsorgen	2008-01-01	2008-12-31	
Utreda möjligheterna för en garanti om anpassning av bostäder inom max 3 månader från beslutsdatum. I uppdraget ligger även att se över formerna samt arbetsformerna för genomförandegruppen	2008-01-01	2008-12-31	
Utarbeta förslag på lämpliga projekt att finansiera med de avsatta medlen för utbyggnad av boenden för hemlösa	2008-01-01	2008-12-31	
Utbilda familjehem	2008-01-01	2008-12-31	
Utreda möjligheten att införa en vårdgaranti för missbrukare	2008-01-01	2008-12-31	
Utreda införande av en vägen-vidare-garanti	2008-01-01	2008-12-31	

NÄMNDMÅL: Förbättra levnadsvillkoren för utsatta barn och ungdomar

Stadsövergripande arbete med riktlinjer, metodutveckling, uppföljning och förebyggande åtgärder.

Insatser i samband med akutvård och utrednings- och behandlingsinsatser för ungdomar som har eller misstänks ha missbruksproblem.

Biträda stadsdelsnämnderna i ärenden som rör misshandel och övergrepp mot barn och unga samt medverka i kunskapsutvecklingen om utsatta barn.

Utbildningar och kurser för familjehem och familjevårdsenheter, medverkan vid rekrytering av familjehem samt utbildning för blivande adoptivföräldrar.

Erbjuda ett varierat utbud av institutioner och platser för barn och ungdomar med psykosociala problem och deras familjer.

Upphandling och förmedling av platser hos privata vårdgivare avseende barn och ungdomar samt rådgivning och service inom området.

Uppsökande arbete riktat mot ungdomar.

Akuta jourinsatser.

Stadsövergripande arbete inom området barn och familj

Göra en översyn av stadens mål, riktlinjer, insatser, kvalitetssäkring och uppföljning gällande arbetet med barn och ungdomar i behov av vård och stödinsatser. Översynen ska inkludera kartläggning av frivilligsektorns arbete med barn och ungdom. Ett system för att kvalitetssäkra det förebyggande arbetet ska utvecklas. Analysera situationen för placerade barn och hur målen med placeringarna uppnås. En rapport föreläggs socialtjänstnämnden under våren 2008.

Samordna utbildningsinsatserna för stadsdelarna inför implementeringen av dokumentations- och handläggningssystemet BBIC.

Följa utvecklingen av stadsdelsnämndernas arbete att genomföra BUS-policyn (BUS - barn och ungdomar som behöver särskilt stöd från såväl kommunen som landstinget).

Följa utvecklingen av projektet gruppstödsverksamhet för utsatta barn och ungdomar samt utvecklingen av Barncentrum.

Ta initiativ till förstudie att utveckla ett för staden enhetligt dokumentationssystem för utförare inom individ- och familjeomsorg.

Förvaltningen kommer under året att genomföra en mycket stor utbildningsinsats gällande införandet av BBIC, Barns behov i centrum. För projektering och planering av utbildningen har förvaltningen avdelat en resurs inom ram för år 2007. Genomförandet av utbildningen är dock ett mycket stort åtagande, där samtliga stadsdelsförvaltningars personal inom barn- och ungdomsområdet ska involveras. För ett framgångsrikt genomförande krävs därför ett utvidgat "team" som klarar av den stora mängden utbildningar på så kort tid som möjligt.

Stadsövergripande arbete inom området ungdomar och unga vuxna

Ett samarbetsavtal ska utformas mellan staden och landstinget angående uppdraget för ungdomsmottagningarna och ett ersättnings- och uppföljningssystem ska tas fram.

STAN- programmet (Stockholms tobaks-, alkohol- och narkotikapolitiska program) ska följas upp och revideras under 2008. Ett flertal uppgifter ska inhämtas från stadsdelsförvaltningarna.

Följa forskningsstudien med test av de nya strukturerade bedömningsinstrumenten ADAD (Adolescent Drug Abuse Diagnosis) och SAVRY (Structured Assessment of Violence Risk in Youth) på sex stadsdelsförvaltningar. De två instrumenten kompletterar varandra och fungerar väl inom ramen för BBIC.

Ta fram en handlingsplan för implementering av systemen i stadens organisation.

Inom ramen för arbetet med unga lagöverträdare kommer staben att:

- Följa utvärderingen av påföljden ungdomstjänst.
- Medverka till att evidensbaserad öppenvård för unga lagöverträdare utvecklas.
- Följa utvecklingen av insatsen ”särskilt kvalificerad kontaktperson”.
- Följa upp antalet genomförda medlingar.
- Följa upp ungdomar i strukturerade öppenvårdsprogram och övriga öppenvårdsinsatser i egen regi.

Drygt 120 ungdomar placeras årligen på något av Statens institutionsstyrelses (SiS) särskilda ungdomshem. Behov finns av att förbättra effektiviteten av vårdinsatserna och utveckla en fungerande eftervård. Med detta syfte deltar staden i SiS:s projekt *Mot våld och gäng* (MVG). Projektet innebär bl.a. att socialtjänstens vårdkostnader vid de särskilda ungdomshemmen subventioneras med ca 40 %. Projektet pågår under perioden 2007-07-01 – 2008-12-31. Forskningsstudier genomförs angående effekterna av samordningen och eftervårdsinsatserna.

- Fortsatt samarbete med SiS för att förbättra arbetsformerna för utslussningen av unga placerade på särskilda ungdomshem. Projektet dokumenteras av SiS.

Sprida kunskaper och erfarenheter om evidensbaserade metoder i det förebyggande arbetet

Socialtjänstförvaltningen arbetar genom Precens med flera evidensbaserade metoder som riktar sig till barn- och ungdomar med risk att utveckla missbruk, kriminalitet och psykisk ohälsa.

Komet är ett projekt som pågått sedan 2003. Komet (står för K^OmmunikationsM^ETod) är ett beteendebaserat samspelsprogram för föräldrar och lärare som syftar till att ge föräldrar och lärare verktyg att möta barn som agerar ut.

Beteendebaserade samspelsprogram för föräldrar är enligt forskningen de mest effektiva metoderna att minska beteendeproblem hos barn. Programmen riktar sig till föräldrar med barn mellan 3-18 år och finns i ytterligare versioner, för lärare, föräldrar med sociala svårigheter och snart även för förskolepersonal. Betoning ligger på tidiga insatser och förebyggande arbete som inriktas mot flera riskfaktorer samtidigt utifrån evidensbaserade metoder. Utvärderingarna av Komet för föräldrar har visat att mängden problem i hemmet

minskat med ca 40 procent. Eleverna i skolKomet arbetade mer koncentrerat och kamrat-problemen minskade.

Precens arbetar kontinuerligt med utbildning, handledning, utveckling och kvalitetssäkring inom de befintliga och nya samspelsprogrammen. För de beskrivna verksamheterna finns redan uppbyggd utbildningsverksamhet. Tyngdpunkt kommer under kommande verksamhetsår att läggas på implementering av verksamheten samt kvalitetssäkring. Utöver detta sker även vidareutveckling och spridning av de evidensbaserade programmen, bland annat, Komet i förskolan. All verksamhet utvecklas i nära samarbete med socialtjänsten i stadsdelsförvaltningarna. Samspelsprogrammen utgår från de behov som brukarna i stadsdelsförvaltningarna har och är utarbetade utifrån befintlig internationell forskning. Programmen revideras kontinuerligt både utifrån brukarnas utvärdering och den forskningsutvärdering som sker för de enskilda programmen.

Målgruppen för *MST (Multisystemisk terapi)* är ungdomar 10 - 18 år, som har allvarliga problem med bl.a. kriminalitet och missbruk. Programmet går ut på att arbeta med ungdomens hela situation i familjen och att stärka föräldrarna i stället för omhändertagande eller placering. Två MST-team har bildats i Stockholm. Precens har utvecklat och överfört arbetet med MST till berörda stadsdelsförvaltningar. Dessa driver verksamheten vidare genom samarbetsavtal mellan varandra och socialtjänstförvaltningen, som har licensavtalet med MST. Precens arbetar med att utveckla en svensk konsultfunktion för MST. Konsulten kommer handleda, vidareutbilda och kvalitetssäkra sju svenska MST-team, varav två i Stockholm. Varje team stärker föräldrar till 30- 40 ungdomar per år in sin föräldroll och deras nätverk för att bryta de ungas antisociala beteende.

SAVRY (Structured Assessment of Violence Risk in Youth) är en strukturerad modell för bedömning av risk- och skyddsfaktorer hos unga i åldrarna 13 – 18 år. SAVRY utgör ett stöd vid bedömning av risken för att den unge ska fortsätta med ett antisocialt beteende med fokus på missbruk och kriminalitet. En projektledare har ansvaret för SAVRY-projektet och utbildar och handleder personal från involverade stadsdelsförvaltningar i bedömningsmetoden. Utbildning och handledningsstöd ges av Karolinska Institutets brottspreventiva enhet och Maria Ungdoms forskningsenhet.

Utveckla och stödja det förebyggande arbetet i stadens skolor

Socialtjänstförvaltningen bidrar genom Precens insatser bland annat till att förbättra skolklimatet, dvs. skolans psykosociala arbetsmiljö. Elevernas möjligheter att lyckas och må bra i skolan hänger samman med hur skolpersonal och föräldrar förhåller sig till varandra. Partnerskap mellan skolan och föräldrarna är en hörnsten i en hälsofrämjande och förebyggande skolstrategi. Precens bistår skolor vid utveckling av arbetslagets förmåga att skapa ett förtroendefullt och tydligt mandat från föräldrarna enligt ett arbetssätt som kallas Guldsitsen. Utgångspunkten är ett icke-paternalistiskt förhållningssätt där skolan kompletterar föräldrarna. Även kollegialitet mellan skolan och socialtjänsten är en viktig del av utvecklingsarbetet.

Genomföra Stockholmsenkäten

Under 2008 genomförs en datainsamling till Stockholmsenkäten (f.d. Drogvaneundersökningen). Det övergripande målet för projektet är att med en tillförlitlig metod synliggöra elevers riskbeteenden och faktorer som har samband med dessa, för att möjliggöra verksamhetsplanering och effektmätning av stadens förebyggande arbete.

Maria ungdomsenhet

Maria ungdomsenhet har i uppdrag att komplettera stadsdelsförvaltningarnas och avtalskommuners arbete med ungdomar upp till 20 år som har en missbruksproblematik eller som befinner sig i riskzon för missbruk. Enheten bedriver utrednings- och behandlingsarbete i öppenvård samt tillhandahåller informations- och utbildningsinsatser. Vidare ska enheten utifrån aktuell evidensbaserad forskning utveckla metoder och insatser i missbruksarbete för unga. Verksamheten bedrivs i samarbete med Beroendecentrum, Stockholms läns landsting. Särskilda resurser i form av läkare och sjuksköterskor för ungdomar/familjer från Stockholm och avtalskommuner erhålls enligt avtal med Beroendecentrum. Budgetomslutningen är 24,7 mnkr, varav intäkter 2,8 mnkr och anslag 21,9 mnkr.

Enheten erbjuder nybesökstid till ungdomar och deras familjer inom tre arbetsdagar. Nybesök tas emot under dagtid och minst en kväll i veckan. Två kvällar i veckan finns en urinprovsmottagning där sjuksköterska och socialsekreterare tar emot. Under kontorstid tillhandahåller enheten telefonrådgivning.

Planerade prestationer under 2008:

- Antal behandlingstimmar: 5 100
- Antal samtal till rådgivningstelefonen: 1 400

Vid varje nybesök görs en noggrann bedömning av hjälpbehov och lämplig insats. Ungdomar och deras familjer erbjuds individuellt utformade behandlingsprogram. Vid behov görs missbruksutredningar enligt fastställd manual som innehåller ett medicinskt, socialt, psykiatriskt och omvårdnadsperspektiv. I ärenden med minderåriga ungdomar är huvudprincipen att hela familjen och andra viktiga personer involveras. Om detta inte är möjligt till en början så kopplas nätverket in längre fram. Behandlingen utformas tillsammans med lokal socialtjänst i de fall där det är lämpligt. Urinprovskontroll är ett bland flera instrument som används i utrednings- och behandlingsarbetet.

Enheten har behandlingskonferens en gång i veckan där specialister från landsting och socialtjänst tillsammans utformar behandlingsinriktningen. I de fall som ungdomar kommer in till landstingets akutenhet lämnas remisser med bedömningsunderlag till enheten för fortsatt behandlingsarbete. Enheten samverkar dagligen både internt och externt med landstingets olika verksamheter och med polisen. Man samverkar även med lokal socialtjänst, skola med flera.

Ungdomsjouren inom Maria ungdomsenhet bedriver uppsökande arbete i centrala Stockholms riskmiljöer där ungdomar från flera stadsdelsområden och andra kommuner vistas.

Verksamheten samordnar och ansvarar för det uppsökande arbetet inom staden vid extraordinära situationer. Ungdomsjouren bedriver arbetet med sikte på missbruk, kriminalitet, prostitution och annat socialt nedbrytande beteende.

Ungdomsuppsökarna finns på de arenor där ungdomarna befinner sig och har stor tillgänglighet genom att de arbetar på schema under dagar, kvällar, nätter och helger. Ungdomsjourens socialsekreterare vid Citypolisens Ungdomsrotel har sina kontor i polisens lokaler. Ungdomsjouren har också i uppdrag att i samarbete med Citypolisens ungdomsrotel, kriminalvården och åklagarmyndigheten bedriva uppsökande arbete gentemot häktade och anhållna ungdomar. Ungdomsjouren har också en jourtelefon.

Personal inom Maria ungdomsenhet har anmälningsskyldighet enligt socialtjänstlagen och anmälningar görs till lokal socialtjänst under kontorstid och till socialjourerna på icke kontorstid.

Enheten planerar att minska sin personal med tre personer för att kompensera kostnadsökningar, minskade intäkter samt att inrymma urinprovskostnader i budget. Intäkterna minskar med 280 tkr, då Sundbyberg sagt upp sitt avtal. För två år sedan överfördes kostnader för urinprover av icke akut karaktär från Beroendecentrum till Stockholm stad. Enheten har inte haft täckning i budget för dessa kostnader som motsvarar en anställning. Detta har enheten tidigare löst genom att inte tillsätta alla tjänstledigheter med vikarier.

Från och med årsskiftet överförs *Stödcentrum för unga brottsoffer och medling vid ungdomsbrott* till enheten. Stödcentrum består av 12 anställningar och arbetar med medling och brottsofferstöd. Någon chefsbefattning finns inte, men bedöms behövas. Detta innebär att ytterligare en socialsekreterartjänst, förutom två anställningar som vakanshållits under 2007, behöver vakanshållas. En minskning med ytterligare en socialsekreterartjänst innebär att enhetens nuvarande utbud av utredning/behandling, informationsinsatser och planerad utveckling behöver ses över. Om ärendebelastningen ökar får det utåtriktade arbetet minska i omfattning.

Stödcentrum för unga brottsoffer och medling vid ungdomsbrott bedrivs vid sju polisstationer i samtliga tre polismästardistrikt i Stockholms stad. Målet med insatserna är att förebygga brottslighet genom att minska de negativa konsekvenserna av brott.

Stödcentrums brottsofferstöd besöks av unga målsäganden, vittnen och föräldrar. De erbjuds stödsamtal, praktisk hjälp, föräldrasamtal, rättegångsstöd och medling. Medlingsverksamheten vänder sig till gärningspersoner under 21 år och brottsutsatta. Från den 1 januari 2008 blir medling vid ungdomsbrott när gärningsmannen är under 21 år obligatorisk verksamhet för kommunerna. Medlingsverksamheten i Stockholms stad finansieras med statsbidrag på ca 2 mnkr. Verksamheterna har utvecklats och bedrivs i nära samarbete med polis och stadsdelsförvaltningar. Samtidigt som modellen med samordning av verksamheterna för hela staden är en kostnadseffektiv lösning säkerställer den att brottsof-

ferstöd och medling kan erbjudas på ett likvärdigt sätt i hela staden. Modellen erbjuder även bra möjligheter för systematisk uppföljning och kontinuerlig metodutveckling.

Barncentrum

Barncentrums uppdrag är att verka för tvärprofessionell samverkan om barn som utsatts för misshandel och/eller övergrepp i nära relation samt barn som upplever våld i nära relation. Budgetomslutning 3,9 mnkr varav intäkter 0,9 mnkr och anslag 3,0 mnkr.

Barncentrum kallar till, leder och sammanfattar samråd före, under och efter pågående utredningar hos respektive myndighet. Representanter från de olika myndigheterna (socialtjänsten, barnmedicin, barn- och ungdomspsykiatri, rättsmedicin, polis och åklagare) ska så långt det är möjligt samordna sina kontakter och finnas tillgängliga för barnet på ett och samma ställe. Syftet är att det brottsutsatta barnet ska få ett gott omhändertagande samt att utredningsprocesserna förkortas och förbättras både inom socialtjänst och inom rättsväsende. Samtidigt ska barnen erbjudas anpassade stöd- och behandlingsinsatser.

Barncentrum har varit lokalt knutna till polismästardistriktet på tre ställen, men det finns inte budgettäckning för 2 socialsekreterare/polismästardistrikt. Diskussioner pågår i styrgruppen för Barncentrum, som innehåller representanter från olika professioner, om hur frågan ska lösas. I budgeten finns anslag för att finansiera fyra socialsekreterare.

Barncentrum finns idag i city och söderort. Följande prestationer planeras för 2008:

BC City: 40 samråd i lokalen polis, åklagare läkare, BUP och socialtjänst, 200 samråd med polis, åklagare och socialtjänst, 200 anmälningar aviseras till stadsdelsförvaltning/kommun, 175 stödjande/krisbearbetande samtal med medföljande, 35 studiebesök, 10 barn ska erhålla Trappansamtal (modell för stödsamtal), 60 läkarundersökningar, 250 barnförhör i lokalen.

BC Söderort: 450 samråd polis, åklagare och socialtjänst, 600 aviseringar av polisanmälningar till stadsdelsförvaltning/kommun, 50 krissamtal med medföljande, 120 informationsmöten socialtjänst/polis, 200 konsultationer polis/socialtjänst.

Resursteamet barn och ungdom

Resursteamet barn och ungdom bildades 2007 genom att Resurscentrum för adopterade och deras familjer, Familjehemskonsulterna och Placerings- och konsultationsenheten lades samman till en enhet som består av tre verksamhetsområden: adoption, familjehem och placeringskonsultation.

Resursteamet barn och ungdoms budgetomslutning är 23,3 mnkr, varav intäkter 14,8 mnkr och anslag 8,5 mnkr.

Verksamhetsområdet *adoption* kommer under året att arrangera den lagstyrda, obligatoriska undervisningen för de i staden som anmält intresse för internationell adoption. Ut-

bildningen syftar till att deltagarna ska få kunskap om adoptivbarn och deras behov samt förstå adoptionens innebörd för dem själva och barnet. Utbildningen ska ge kunskap om vilka regler som gäller, hur en adoption går till och vilken hjälp som finns om problem skulle uppstå efter adoptionen. Enheten tar emot ansökningar, sätter samman kurser, håller utbildningslokaler samt visst utbildningsmaterial. Det finns ca 40 utbildade kursledare i staden för dessa kurser. Under år 2008 beräknas ca 450 personer genomgå utbildningen. Målet är att 95 % av dessa i kursutvärderingen ska ange att de är nöjda eller mycket nöjda med kursens innehåll och kursledare

Enheten har i samarbete med stadsdelsnämnd Södermalm en öppen pedagogisk verksamhet, Spira, för adopterade i åldrarna 0-6 år och deras föräldrar. Spira har öppet fyra dagar i veckan och besöks varje dag av ett 25-tal föräldrar och deras barn. Verksamheten syftar till att med en anpassad pedagogik främja barnens utveckling och stärka samspelet mellan föräldrar och barn. Spira verkar också nätverksskapande för föräldrar och barn. Genom verksamheten kan föräldrar komma i kontakt med Duvnäs föräldrastöd för att få ytterligare stöd i sitt föräldraskap.

Verksamhetsområdet utgör också ett resurscenter för frågor kring adoption. Två samordnare följer utveckling och forskning inom området och för ut detta till de tjänstemän i staden som i sitt arbete kommer i kontakt med adopterade och deras familjer. Detta görs främst genom att arrangera föreläsningar och seminarier i ämnet. Samordnarna sammanställer också en råd- och stödlista som innehåller enskilda terapeuter, organisationer och myndigheter som i sitt arbete särskilt intresserar sig för adoptionsfrågor.

Från och med 2008 överförs det övergripande ansvaret för rekrytering, grund- och vidareutbildning samt handledning av familjehem från stadsdelsnämnderna till socialtjänstnämnden. Verksamhetsområdet *familjehem*, ansvarar för att, för hela stadens räkning, rekrytera samtliga nya familjer som kan ta emot barn och ungdomar. Familjehemskonsulterna planerar att under 2008 genomföra sex grundutbildningar för blivande familjehem och fyra utbildningar för personal inom familjevården. Man beräknar också att till stadsdelsförvaltningarna lämna förslag på ett 100-tal familjehem.

Familjer som anmäler sitt intresse inbjuds, efter en första lämplighetsbedömning, att genomgå en grundkurs. I enlighet med riktlinjerna för stadens familjevård ska alla familjehem genomgå utbildning innan de tar emot ett barn eller ungdom. Utbildningen syftar till att ge deltagarna djupare insikter om vad det innebär att vara familjehem samt större förståelse för de placerade barnen och deras familjer. Familjer som genomgått grundutbildning förs in i enhetens register över familjehem.

Stadsdelsnämnderna vänder sig till enheten då de har behov av en familj till ett barn och utifrån den information som ges om barnet, kan familjehemskonsulterna lämna förslag på lämpliga hem. En ny och växande målgrupp aktuell för familjehemsplacering är gruppen ensamkommande flyktingbarn som fått uppehållstillstånd. Särskilt riktade annonser, in-

formationsmöten och utbildningar för familjer som har ett särskilt intresse att ta emot denna grupp planeras under 2008.

Alla familjehem och handläggare i Stockholm erbjuds att delta i seminarier och föreläsningar i aktuella ämnen. Särskilda föreläsningar anordnas också för handläggare inom familjehemsvården i Stockholm. Under året ska enheten bjuda in familjehem och handläggare till ett tiotal föreläsningar och seminarier.

I samverkan med länets övriga kommuner anordnar enheten Gröna Lundsdagen, då hela nöjesfältet är öppet bara för familjehem under två timmar innan allmänheten släpps in. 2008 kommer den dagen att äga rum den 7 september.

Inom förvaltningen kommer att diskuteras om någon form av "hedersbelöning" skulle kunna ges till familjehem som under längre tid tagit emot omhändertagna barn och ungdomar.

Verksamhetsområdet erbjuder platser i jourfamiljehem för ungdomar. Genom tät kontakt med familjehemmen och ungdomarna följer enhetens familjehemsinspektörer vården och rapporterar i PM och uppföljningar till stadsdelsnämnderna. De medverkar också i valet av vårdform och insatser efter jourplaceringen. För många av de jourplacerade ungdomarna övergår jourplaceringen till stadigvarande vård i samma familj. Familjehemmen erbjuds handledning och kontinuerlig fortbildning genom enheten. När en ungdom skrivs ut för att flytta till eget boende medverkar familjehemsinspektörerna i val av lämplig boendeform och eventuellt ytterligare insatser för den enskilde ungdomen. Under året beräknas ca 30 nyplaceringar göras som totalt omfattar ca 11 000 vårdtygn. Utfallet av varje placering följs upp under och efter placeringstidens slut.

Sedan hösten 2007 har Resursteamet barn och ungdom i uppdrag att erbjuda stadsdelsnämnderna plats i jourfamiljehem för barn i åldrarna 0-12 år. Verksamheten kommer att byggas upp successivt under året. Ett antal familjehem kommer att knytas till enheten. Under året beräknas ca 15 nyplaceringar att göras.

Enhetsen ska under året, på försök, erbjuda förstärkt familjehemsvård även för barn i åldrarna 0-12 år. Syftet med detta är att stärka nya, oerfarna familjehem under den första tiden barnet bor hos familjen.

Vidare ska enheten erbjuda stadens familjehem med förskolebarn en mötesplats på den öppna verksamheten Spira en dag per vecka.

Resursteamet barn och ungdom har två halvtidsanställda psykologer som kan erbjuda stadsdelsnämndernas personal och familjehem handledning. Utöver psykologerna finns inom enheten tre personer med handledarutbildning med inriktning på familjevård. Dessa kan också erbjuda familjehem handledning i grupp. På uppdrag av placerande stadsdels-

nämnd kan enhetens psykologer också erbjuda utredning och/eller stödsamtal till placerade ungdomar.

Verksamhetsområdet *placeringskonsultation* erbjuder konsultation till stadsdelsnämnderna inför valet av vårdform för barn och ungdomar med psykosociala svårigheter. Genom tät kontakt och besök hos upphandlade vårdgivare har konsulterna en bred och djup kunskap om vilken vårdform, eller kombination av vårdinsatser som bäst passar i det enskilda fallet. Konsulenterna är alltid tillgängliga per telefon under kontorstid, och har under 2007 på försök haft fasta tider vid några stadsdelsnämnder. Detta har varit mycket uppskattat av de stadsdelsnämnder som deltagit i försöket och under 2008 planeras att finnas på fasta tider vid fler stadsdelsnämnder.

Ramavtal är tecknade med ca 90 vårdgivare avseende institutioner för akut och utredning, jourverksamheter, längre tids behandling i dygnetruntvård, stödboende och mellanvård. Varje vårdgivare/verksamhet ska besökas av enhetens handläggare 1-2 ggr/termin för att upprätthålla en god insyn och kontinuerlig kontakt.

För att ge maximalt utrymme åt konsultationsuppdraget finns personal alltid tillgänglig under kontorstid. Konsultationerna beräknas uppgå till 1 400 och består av personliga möten (20 %) telefonrådgivning (60 %) och uppföljning (20 %).

HVB barn och ungdom

Stockholm HVB barn och ungdom erbjuder en samlad vårdresurs i enlighet med barnkonventionen i stadens regi, för barn och ungdomar med sociala problem samt deras familjer. Utbudet består av boenden i olika former med möjlighet till olika tilläggsuppdrag i form av utrednings- och stöduppdrag samt mellan- och öppenvård. Individerna har inflytande över och är delaktiga i vården. Insatserna grundas på dokumenterad erfarenhet och resultatuppföljning.

Enheten organiserar enligt överenskommelse med Migrationsverket boende, omvårdnad och stöd för asylsökande barn och ungdomar samt barn och ungdomar som fått uppehållstillstånd.

Stockholm HVB barn och ungdom svarar för stadens samlade ungdomstjänst samt verksamhet för särskilt kvalificerad kontaktperson.

Budgetomslutningen är 90,6 mnkr varav intäkter 69,0 mnkr, statsbidrag 6,0 mnkr och anslag 15,6 mnkr. Av enhetens anslag används 4,5 mnkr för "gratisplatser", dvs. stadsdelsförvaltningarna behöver inte betala för barnplatser de första 7 dagarna. Anslaget kommer till för att garantera att barn med skyddsbehov i alla lägen skulle kunna få det omgående. För skyddat boende för flickor utsatta för hedersrelaterat våld eller hot brukas 5,8 mnkr. För familjer som är i behov av anknytningsbehandling används 5,3 mnkr.

Avgifterna vid verksamheterna vid akut-, stöd och korttidsbehandling och skyddat boende är i stort sett oförändrade och uppgår under 2008 till mellan 0 - 3 400 kr/vårddygn. Vid verksamheterna pedagogiskt stöd, behandling och stödboende har avgiften höjts med 0 – 60 kr/vårddygn till 400 – 1 990 kr/vårddygn. För ungdomar i skyddat boende är avgiften oförändrad. Enheten har 112 dygnetruntplatser.

Akut stöd och utredning för barn och deras föräldrar

Området *Akut stöd och utredning för barn och deras föräldrar* har tillsammans 43 platser, varav 28 i heldygnsvård och 15 i öppenvård. Prestationerna uppgår till 8 185 vårddygn och 4 522 vårddagar (Duvnäs föräldrastöd).

Eurenii Minne tar emot barn i åldrarna 0 - 12 år och deras föräldrar, för akut placering, utredning eller korttidsbehandling i heldygnsvård, i hemmiljö- eller i annan öppenvård. Även ensamplacerade barn kan tas emot. Eurenii Minne har under 2007 samlokaliserat sin verksamhet till Surbrunnsgatans stödboende. Enheten har kunnat göra en besparing på lokaler år 2008 motsvarande 1,9 mnkr. genom att Migrationsverket abonnerar på två av enhetens f.d. verksamhetslokaler i Sköndal (Eurenii Minne) respektive Hökarängen (Linggården). Beräknad beläggningsgrad 75 %.

Järva stöd & och utredning tar emot barn i åldrarna 0-12 år och deras föräldrar för akut placering och ger stöd- och korttidsbehandling i heldygnsvård, i hemmiljö- eller i annan öppenvård. Beräknad beläggningsgrad 75 %.

Surbrunnsgatans stödboende tar emot föräldrar med ett till två barn under skolåldern, som av skiftande orsaker är i behov av kvalificerat stöd i sitt föräldraskap. Beräknad beläggningsgrad 85 %.

Duvnäs Föräldrastöd är en öppenvårdsverksamhet med dagbehandling för gravida samt spädbarns- och småbarnsfamiljer som behöver stöd i föräldraskapet. Behandlingsfokus ligger på anknytning och samspel. Duvnäs Föräldrastöd är också en stödresurs för adopterade barn och deras familjer.

Behandling för barn och ungdomar

Området *Behandling för barn och ungdomar* har tillsammans 21 platser i heldygnsvård och 18 platser i öppenvård. Prestationerna uppgår till 6 638 vårddygn och 5 584 vårddagar (BAS).

Giovannis behandlingsboende vänder sig till flickor i åldrarna 15 - 20 år med psykosocial och psykiatrisk problematik. Verksamheten erbjuder heldygnsvård samt specifika uppdrag i dag-, öppen-, eller eftervård. Beräknad beläggningsgrad 85 %.

Bas Arbets- och Studieceter tar emot ungdomar i åldrarna 15 - 20 år med psykosocial och psykiatrisk problematik. Verksamheten erbjuder behandlingsinriktad arbetsträning, - praktik och - arbete.

Stockholms ungdomstjänst tar emot ungdomar i åldrarna 15-21 år som är dömda till ungdomstjänst. Verksamheten tillhandahåller praktikplatser och påverkansprogram.

Särskilt kvalificerad kontaktperson (SKKP) vänder sig till ungdomar i åldrarna 15-17 år som har betydande svårigheter och som är i behov av särskilt stöd och vägledning. Kontaktpersonerna fungerar som ett personligt stöd för ungdomarna i deras hemmiljö. Arbetsmetoden innebär ett aktivt arbete med ungdomarnas föräldrar och personer från ungdomarnas övriga nätverk t.ex. skola och fritid.

Stöd och behandlingsboende

De institutioner som vänder sig till ensamkommande asylsökande barn och barn/ungdomar som beviljats uppehållstillstånd har totalt 56 platser och prestationerna uppgår till 19 075 vård dygn.

BAS behandlingsboende för pojkar erbjuder dygnetruntboende, kombinerad med mellanvård och boende i träningslägenhet. Målgrupp är pojkar i åldrarna 15 - 20 år som av psykosociala eller psykiatriska skäl behöver behandling, stöd och boende. Beräknad beläggningsgrad 85 %.

Linggården och *Söderbo* är gruppboenden för ensamkommande, asylsökande ungdomar i åldrarna 14 - 18 år. Verksamheterna erbjuder boende och stöd. Beräknad beläggningsgrad 100 %.

Mandelgården är ett gruppboende för ungdomar i åldrarna 14 - 20 år, som beviljats uppehållstillstånd. Verksamheten erbjuder boende, stöd och integrationsfrämjande insatser. Beräknad beläggningsgrad 100 %.

Skyddat boende

Området *skyddat boende* har 8 platser och prestationerna uppgår till 2 190 vård dygn.

Kruton är ett kris- och utredningscenter för tonårsflickor utsatta för hedersrelaterat våld. Kruton består av ett skyddat boende för flickor i åldrarna 13 - 20 år samt en öppen rådgivningsverksamhet. Boendet erbjuder förutom skydd och krisbearbetning, omvårdnad och utredning. Kruton arbetar i nära samverkan med frivilligorganisationer, kvinnojourer, polis m.fl. samt liknande verksamheter i övriga landet. Beräknad beläggningsgrad 75 %.

Krutons stöd och rådgivningscenter är en öppen verksamhet som erbjuder flickorna stöd och rådgivning. Verksamheten har även utarbetat program för stöd och utbildning till personal som möter dessa flickor i sitt arbete inom skola, socialtjänst, ungdomsmottagningar etc.

Utvecklingsarbete inom HVB barn och ungdom

Arbetet med att i samverkan med stadsdelsförvaltningarna utveckla verksamheterna efter stadsdelsförvaltningarnas behov och resurser fortsätter.

De fyra verksamheter, som ingår i verksamhetsområdet barn och familj, fortsätter att utveckla och stärka samordningen av resursutnyttjandet mellan verksamheterna. En tendens till ökad efterfrågan på boende med stöduppdrag i förhållande till utredningsuppdrag kan skönjas. Möjligheten att omfördela resurserna inom verksamhetsområdet kommer övervägas.

Duvnäs föräldrastöd kommer att konkurrensutsättas enligt socialtjänstnämndens aktivitetsplan.

Som en del i förvaltningens besparingskrav föreslås en besparing vid Duvnäs föräldrastöd motsvarande 0,4 mnkr. Verksamheten tillfördes i samband med avveckling av behandlingshemmen Skå och Lida, resurser motsvarande två anställningar. Resurserna var avsedda för den förväntade tillströmning av klienter med substitutionsbehandling som skulle kunna bli en följd av avvecklingarna. Någon större ökning av denna klientgrupp skedde dock inte. Därför leder inte besparing på verksamheten till några negativa konsekvenser.

Möjligheten att utveckla arbetet med barnfamiljer med hemlöshetsproblematik kommer att undersökas. Medel finns avsatta i stadens centrala medelsreserv för utbyggnad av boende för hemlösa. Regeringen har också särskilda medel avsatta för ändamålet.

Stadens resurser för mottagning av ungdomar i behov av akut placering utvecklas. Enheten planerar att varje dag under året tillsammans med förvaltningens övriga boendeenheter att ha minst en plats till Socialjourens förfogande för dessa ungdomar.

En verksamhetsanpassad, manualbaserad KBT- grund för Giovannis behandlingsboende för flickor och BAS behandlingsboende för pojkar ska tas fram.

Under förutsättning av att sökta medel beviljas av länsstyrelsen, kommer BAS mellanvårdsverksamhet tillsammans med Maria ungdomsenhet att utveckla metoder för återfallsprevention. BAS mellanvårdsverksamhet kommer även att skraddarsy tjänster för HVB barn och ungdoms verksamheter för ensamkommande, asylsökande ungdomar liksom ungdomar som beviljats uppehållstillstånd.

Antalet ungdomar som dömts till ungdomstjänst har blivit betydligt fler än vad som beräknades vid verksamhetsstart. Genom intern omfördelning av medel, utökas Stockholms ungdomstjänst som bedrivs vid BAS, motsvarande en halvtidsbefattning.

Migrationsverket har aviserat att handläggningstiden för asylärenden reduceras från ca 9 månader till 3-4 månader. Det innebär att genomströmningen vid HVB barn och ungdoms verksamheter för asylsökande, ensamkommande barn och ungdomar ökar. Med anledning av detta, föreslås att antalet anvisningsplatser minskas från 25 till 12 platser till förmån för en ökning av platser för ungdomar som beviljats uppehållstillstånd. Tidigare beslut på upp till 30 platser i putboende föreslås öka till 42. I det utökade platsantalet ingår ett utsluss-

ningsboende med 14 platser för ungdomar som beviljats uppehållstillstånd. Under förutsättning att socialtjänstförvaltningen kan teckna kontrakt om blockförhyrning av lägenheter med Stiftelsen hotellhem, kommer dessa platser att kunna vara i drift första kvartalet 2008.

Arbetet med att utveckla enhetens resultatuppföljning har fortsatt hög prioritet. I januari 2008, kommer resultatuppföljningarna av de som var inskrivna i enhetens verksamheter under 2005, att presenteras. När det nya webbaserade uppföljningsinstrumentet är genomfört, förväntas takten i resultatpresentationen kunna öka. Redovisning av kundenkät presenteras i slutet av året.

I syfte att kunna möta Socialjourens behov av akutplatser för barnfamiljer med hemlöshetsproblematik samt få tillgång till lägenheter kommer kontrakt att tecknas med ytterligare lägenheter.

NÄMNDMÅL: Öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att delta i samhällslivet på lika villkor

Stadsövergripande arbete med riktlinjer, metodutveckling och uppföljning.

Insatser för hemlösa med funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Ledsagarservice och avlösarservice enligt socialtjänstlagen och LSS.

Korttidsvistelse för barn, ungdomar och vuxna enligt LSS.

Vistelse vid korttidshem enligt LSS.

Ändamålsenlig planering av lokaler för personer med funktionsnedsättning.

Stadsövergripande arbete inom funktionshinderområdet

Bostäder med särskild service

- En behovsinventering ska göras som underlag för planering av fortsatt utbyggnad.
- Ett förslag till hur arbetet med utbyggnadsfrågor ska ske liksom genomförandegruppens rutiner ska presenteras. Möjligheter för en garanti om anpassning av bostäder inom max 3 månader från beslutsdatum ska utredas.
- Medverka i utredning om hur förmedlingen av lediga lägenheter organiseras.

Omsorgen om personer med funktionsnedsättning

- Plan för kompetensutveckling av personal inom verksamhetsområdet har tagits fram och ska implementeras under 2008. Modeller för systematisk kompetensförsörjning ska utvecklas.
- Verksamhetsuppföljning, kvalitetsuppföljning och dokumentation ska förbättras. Frågan om individuell plan ska särskilt uppmärksammas i dokumentationen. Uppgifter inhämtas också från funktionsinspektörernas bedömningar liksom funktionshinderombudsmannens rapporter.
- Samverkan med landstinget måste fördjupas vad gäller samordning av insatser och stödet runt den enskilde. Under 2008 ska en ny modell utarbetas för samver-

kan mellan kommun och landsting av stödet till utvecklingsstörda personer som bor i gruppbostad.

- Staden och landstinget har i samverkan med brukarorganisationer tagit fram ett förslag till samordnat stöd till personer med neuropsykiatriska funktionshinder. Under 2008 fortsätter arbetet med att implementera och testa en modell för strukturerad samverkan kring dessa personer.
- Utredda förutsättningarna för en värdighetsgaranti inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

Bedömningskansliet

Den 1 januari 2008 börjar det nya resursfördelningssystemet för omsorgen om personer med funktionsnedsättning att gälla. Därmed får bedömningskansliet vid socialtjänstförvaltningen det operativa ansvaret för administrationen av systemet. Det innebär bl.a. att utredarna vid bedömningskansliet fortsättningsvis genomför alla nivåbedömningar såväl i stadens egna LSS-verksamheter som privata LSS-verksamheter där stadsdelsnämnderna köper stöd och service.

Funktionshinderinspektörer

Under hösten 2007 inrättades två befattningar som funktionshinderinspektörer vid socialtjänstförvaltningen. Inspektörerna kommer i februari 2008 att föreslå kommunstyrelsen en årsplan för det första verksamhetsåret. Bl.a. kommer förslag att presenteras när det gäller styrdokument, mallar och kriterier för kvalitetssäkring i den nya funktionen.

Socialpsykiatri

Analysera orsakerna till att över hälften av målgruppen inte har någon sysselsättning samt utredning av lämpligt förmedlingssystem av sysselsättningsverksamheter inom staden. Utredningen inkluderar möjligheter att bredda utbud av verksamheter i samverkan med andra aktörer. Unga vuxnas behov ska särskilt beaktas.

Samverkan mellan landstingets psykiatri och stadens socialtjänst kan och måste förbättras så att förutsättningar skapas för mer systematisk samverkan. Under 2008 förväntas Riksdagen besluta om en ny vårdform, öppen vård med särskilda villkor, som ställer krav på ytterligare samverkande insatser. Hur samverkan utvecklats i stödet till personer med psykiska funktionshinder och/eller missbruk följs upp.

För att åstadkomma säkrare utredningar och bedömningar av stöd och insatser är det viktigt att det också finns metoder som ger bra utredningar och bedömningar. De administrativa systemen bör utnyttjas för kontinuerlig uppföljning.

Under 2007 påbörjades införandet av ett nytt system (DUR) i Paraplyet för utredning, bedömning och uppföljning inom socialpsykiatrin som kommer att öka möjligheterna att följa behov och insatser.

Kompetensutveckling behövs för olika personalgrupper; t.ex. om utveckling av boendestöd, i metoder för motivationsarbete och uppsökande arbete. Särskilt ska belysas situationen för kvinnor med psykiska funktionshinder samt utveckling av metoder för brukarsamverkan.

Projektet kvinnor och psykisk ohälsa fortsätter under 2008.

Under 2008 kommer en brukarundersökning inom socialpsykiatri att genomföras.

Se över möjligheter att upphandla socialpsykiatri och handledning.

Enheten för ledsagarservice

Enheten för ledsagarservice förmedlar ledsagare till personer med grava fysiska eller psykiska funktionshinder. Syftet är att underlätta deltagande i fritids- och kulturaktiviteter, exempelvis träffa vänner, delta i kultur- och föreningsliv, utöva sportaktiviteter och annat som brukaren önskar.

Enheten vänder sig både till den som beviljas ledsagning enligt socialtjänstlagen (SoL) och den som beviljas ledsagning enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Service ges också till handikappföreningar. Förutom individuella uppdrag, samordnar verksamheten regelbundet utflykter för grupper om ca 10 personer plus ledsagare. Vidare erbjuder enheten också avlösarservice till dem som vårdar funktionshindrade anhöriga i hemmet. Under 2008 beräknas ca 750 brukare använda sig av enhetens tjänster. Enhetens budgetomslutning är 22,2 mnkr varav intäkter 19,6 mnkr och anslag 2,6 mnkr.

Under 2008 planerar enheten genomföra:

- Ledsagning enligt SoL och LSS 54 000 timmar
- Föreningsledsagning 2 000 timmar
-

Verksamheten har ett aktivt brukarråd (brukare och anhöriga) som träffas minst två gånger om året. Enheten inbjuder också stadsdelsförvaltningarna till regelbundna möten där innehåll i och utveckling av verksamheten diskuteras. Regelbundna enkätundersökningar riktade till brukarna genomförs.

LSS-kollo

Enheten erbjuder stadsdelsförvaltningarna och länskommunerna korttidsvistelse under sommar- och vinterlov för barn, ungdomar och vuxna med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd. Insatsen beviljas enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Deltagarna får genom verksamheten möjlighet till rekreation, social samvaro och miljöombyte. Verksamheten erbjuder ett rikt utbud av verksamheter och perioder. Antal deltagare i verksamheten beräknas till 575 varav 364 från Stockholms stad.

LSS-kollo planerar att under 2008 tillhandahålla 8 012 deltagardygn. Av dessa bedrivs 5 351 dygn i egen regi. Budgetomslutning 25,7 mnkr varav intäkter 8,8 mnkr och anslag 16,9 mnkr.

Målet är att alla boende i Stockholms stad som av stadsdelsförvaltningarna beviljats bistånd i form av kolloplats ska erbjudas sådan. I största möjligaste mån ska placering beviljas utifrån deltagarens förstahandsval.

Verksamheten följs upp med kollodeltagarna alternativt deras företrädare bl.a. genom enkäter med frågor om information, aktiviteter och omvårdnad. Målsättningen är att andel mycket nöjda, respektive nöjda ska öka från föregående år. 2007 var 71 % mycket nöjda, 26 % nöjda och 3 % missnöjda.

Korttidshemmen Drömmen och Navet

Korttidshemmens verksamhet riktar sig till funktionshindrade ungdomar och vuxna från 12 år och uppåt. Insatsen korttidsvistelse utanför det egna hemmet ges enligt LSS. Genom verksamheten vid korttidshemmen ska personer med funktionsnedsättning få ökade möjligheter att kunna delta i samhällslivet på lika villkor som andra.

Drömmens gäster är personer med intellektuella funktionsnedsättningar ofta med ett flertal tillägg såsom autism, fysiska funktionsnedsättningar och epilepsi. Navet erbjuder korttidsvistelse för en mixad ungdomsgrupp med i första hand fysiska funktionsnedsättningar. En del har också lindrig intellektuell funktionsnedsättning och/eller autism.

Verksamheten omfattar ca 50 brukare och antalet gästdygn uppgår till 217 dygn per månad. Budgetomslutning totalt 11,3 mnkr.

Under året kommer korttidshemmen att satsa på kunskapsutveckling om alternativa kommunikationssätt och använda sig av dessa metoder i arbetet. Till det kommer också att införskaffas tekniska hjälpmedel som kan användas som stöd i arbetet. Under 2008 kommer korttidshemmet Navet att undersöka förutsättningarna för att bedriva korttidstillsyn under vardagar för ungdomar över 12 år, med utvecklingsstörning. En sådan verksamhet skulle innebära att Navet kan bli ett mötes- och aktivitetscenter under veckans alla dagar.

Lokalplanerarna (f.d. LoBen)

Lokalplanerarna erbjuder som uppdragsfinansierade konsulter i lokal- och byggfrågor främst stadsdelsförvaltningarna och internt inom socialtjänstförvaltningen, men även externa beställare, allt från idéskisser för ny- och ombyggnader till planeringsunderlag, projektledning, utredningar och analyser samt hyresförhandlingar och kontraktsgranskning. Enhetens budgetomslutning är 3,3 mnkr. Ca 4 000 timmar uppdragstid behöver debiteras för att täcka beräknade kostnader.

Bostäder för funktionshindrade är fortlöpande ett högt prioriterat område, där Lokalplanerna har omfattande uppdrag från stadsdelsförvaltningarna och internt från staben inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor.

Behovet av utbyggnad inom förskoleområdet är ett område som beräknas resultera i uppdrag för enheten.

Huvudmannskapet för grundskolorna har flyttats till utbildningsförvaltningen, vilket kan komma att påverka uppdragen inom detta område från stadsdelsförvaltningarna.

En ny kompetens har knutits till enheten genom upphandling av konsulttjänst för kosthantering och lokalplanering i verksamhetskök. En kompetens som har efterfrågats både vad gäller skolor och förskolor.

Lokalplanerarna debiterar 800 kr/ timme, en höjning med 75 kr/timme från och med hösten 2007.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förnyade riktlinjer för kontaktverksamhet	2008-01-01	2008-12-31
Stödja stadsdelarnas arbete med att tillgodose behovet av kontaktpersoner/-familjer	2008-01-01	2008-12-31

NÄMNDMÅL: Förbättra insatserna mot hemlösheten

Stadsövergripande uppgifter avseende akuta och långsiktiga insatser för hemlösa.

Öka kvaliteten i insatser för hemlösa.

Stadsövergripande uppsökande arbete inom individ- och familjeomsorg.

Individuella stödinsatser för hemlösa.

Stadsövergripande arbete

För att förbättra insatserna mot hemlösheten är det avgörande att tillräckliga insatser görs från många håll och i samverkan mellan ansvariga; staden (socialtjänst, mark, stadsbyggnad, allmännyttan m.fl.), landstingets beroende- och psykiatriska verksamheter, frivilligorganisationer, privata entreprenörer som driver verksamhet på uppdrag av det offentliga, bostadsföretag, bostadsförmedling, arbetsförmedling m.fl. Många organisationer/myndigheter gör mycket redan idag, men mycket återstår för att ytterligare minska hemlösheten.

Idag finns ca 3 200 hemlösa i Stockholms stad (räkning 30 mars 2006). I denna grupp ingår allt från personer som är uteliggare till personer som har ett ganska stadigvarande boende. Antalet hemlösa har de senaste åren varit tämligen konstant, däremot är det inte alltid samma individer från år till år. Många har lämnat hemlösheten bakom sig, andra har blivit hemlösa, ofta på grund av vräkningar. En utveckling som varit tydlig under 2000-

talet är att andelen hemlösa som bor i mer långsiktiga boenden har ökat. Under våren 2008 ska socialtjänstförvaltningen göra en uppföljande räkning av de hemlösa i staden.

Socialtjänstnämnden har i sitt uppdrag till förvaltningen, ”Ny inriktning i arbetet mot hemlöshet”, särskilt prioriterat hemlösa barn och ungdomar, de som bor länge på härbärke och fler försöks- och träningslägenheter. Kommunfullmäktige har särskilt prioriterat att en vägen-vidare-garanti ska utredas.

Utökade insatser för hemlösa barn och ungdomar

Barn och ungdomar som lever hemlösa och i riskzon att bli vuxna hemlösa är en särskilt prioriterad grupp. Vilka är då de barn som lever särskilt utsatt? Det är de som av olika skäl har avvikit från sitt hem, de som är asylsökande ensamkommande och som avvikit från sitt boende, de som är ensamkommande och som vistas illegalt i landet samt de som bor med sina familjer men där det finns en problembild som medför att de riskerar hemlöshet. Olika insatser behövs beroende på hur problematiken ser ut.

Det är socialtjänstens ansvar att göra allt för att förbättra situationen för de barn och ungdomar som inte kan eller vill vara i sin hemmiljö. En viktig del i det förstärkta stödet för dessa barn och ungdomar är att se till att det finns fler jour- och akutplatser. Det är nödvändigt med tillräckligt med platser av detta slag för att få tid att utreda och förbättra den unges situation.

Familjer med barn som riskerar hemlöshet eller som redan är hemlösa och har en tillfällig lösning för sitt boende, behöver få ett förstärkt stöd. För att kunna ge rätt stöd behöver en ny kartläggning och analys av dessa barnfamiljers situation göras. De pågående överläggningarna med bostadsförmedlingen och bostadsföretagen behöver också utvecklas, för att garantera att dessa familjer får bo kvar alternativt erbjudas ett stadigvarande boende. Denna inriktning ligger väl i linje med regeringens strategi 2007-2009 att inga barn ska vråkas.

Utökat individuellt riktat stöd till de som bor länge på härbärke

Tak-över-huvudet-garantin (TÖG) som staden införde år 1999 ger stadens hemlösa rätt till akut nattlogi. Sedan hösten 2006 har dock de s.k. direktintagen ökat. Direktintag innebär att den hemlöse går direkt till härbärgets utan kontakt med socialtjänsten och med liten möjlighet att få sitt fortsatta behov utrett. Ökningen av direktintagen beror i första hand på att TÖG-projektet lades ner. Projektet arbetade med att länka hemlösa på härbärgena till stadsdelsförvaltningar/Enheten för hemlösa. Detta fick till följd att det blev färre socialarbetare på härbärgena som kunde länka vidare de hemlösa till ordinarie socialtjänst och ett mer individuellt riktat stöd. Vidare blev följderna att beläggningen på härbärgena (platser för män) ökade. Under TÖG-projektet 2005-2006 minskade också antalet individer som bodde på härbärke, med närmare 400.

För att åter minska antalet som bor på härbärke samt öka möjligheterna att fler kan ges ett individuellt riktat stöd, föreslås att en hemlöshetsjour inrättas. Förslaget beskrivs i ärendet

”Ny inriktning i arbetet mot hemlöshet” som behandlades av socialtjänstnämnden den 22 november 2007. Ett av huvudsyftena med hemlöshetsjouren är att säkerställa att länkning och uppföljning kan göras för att individuella handlingsplaner ska kunna upprättas fortast möjligt.

För att minska det ökade antalet unga vuxna förbereds ett arbete på akutboendet Grimman som förväntas få projektmedel från länsstyrelsen för ett sådant projekt.

En annan grupp hemlösa som bott mycket länge på härbärke är de som behöver resurser i form av medicinutdelning och sysselsättning. Förvaltningen kommer att utreda möjligheterna att lösa situationen för denna grupp hemlösa och återkommer till nämnden med ett förslag.

Beläggningsgraden på stadens akutboenden var 93 % under de första fem månaderna 2007, att jämföras med beläggningsgraden 90 % helåret 2006 och 92 % helåret 2005. Antalet som bodde på akutboende var 1 170 under de första fem månaderna 2007, att jämföras med 1 997 individer under helåret 2006 och 2 381 individer under helåret 2005. Direktintagen var 29 % under första halvåret 2007, att jämföras med 20 % under helåret 2006 och 23 % under helåret 2005.

Ovanstående statistik visar över tid att:

- Beläggningsgraden har ökat på stadens akutboenden, dock inte på kvinnosidan.
- Antalet individer som bott på härbärke har ökat igen, efter en nedgång under 2006.
- Andelen direktintag har ökat kraftigt.

Öka tillgången till försöks- och träningslägenheter

Vid en kartläggning våren 2007 framkom att behovet av försöks- och träningslägenheter i staden är mycket stort. Förutom de redan förmedlade lägenheterna var behovet totalt under detta år 230 försökslägenheter och 240 träningslägenheter. Denna efterfrågan har inte kunnat uppfyllas, vilket innebär att många hemlösa står i kö under ibland alltför långa tider. Visserligen har antalet försöks- och träningslägenheter ökat de senaste åren, men antalet sociala förturslägenheter har minskat med motsvarande antal. Om för få lägenheter av detta slag erbjuds blir den s.k. ”boendetrappan” låst för individen och leder inte vidare till en egen lägenhet som det är tänkt. Det blir stopp i kedjan, personerna riskerar att bli kvar i olika boenden eller löper risk att falla tillbaka till härbärges- och uteliggarliv.

Det är av stor vikt att antalet försöks- och träningslägenheter kan öka i sådan grad att de hemlösa som bedöms vara i behov av en sådan slipper att stå i kö. Med rätt individuell anpassad stöd är denna boendeform det sista steget innan en egen lägenhet kan bli möjlig. Boendestödet är av yttersta vikt för att individen ska klara försöks- eller träningsboendet. En f.d. hemlös som sköter boendet i en försökslägenhet bra under 1-2 år ska inte heller behöva vänta ytterligare år för att få överta kontraktet.

För att öka tillgången av försöks- och träningslägenheter behöver samverkan utvecklas både inom staden och med bostadsföretagen (även de privata). Därutöver behöver arbetet med skuld- och budgetrådgivning samt boendestödsverksamheten utvecklas. Stadens riktlinjer för dessa lägenheter behöver revideras.

Vägen-vidare-garanti

Det är lämpligt att vägen-vidare-garantin utreds samtidigt med genomförandet av en TÖG-jour då de är nära kopplade till varandra. Utan en fungerande länkning och uppföljning på härbärgena är det omöjligt att skapa en garanti för det fortsatta stödet till de härbärgesboende. Den tänkta vägen-vidare-garantin ska gälla samtliga hemlösa som har en kontakt med socialtjänsten, dvs. ett betydligt större antal personer än de som bor på härbärke. De flesta hemlösa bor i mer stadigvarande boenden, än härbärke, och har oftast en kontakt med socialtjänsten där en individuell planering pågår.

Projekt för att minska hemlösheten

De nya projekt och verksamheter som ska prioriteras är de som socialtjänstnämnden beslutat om den 22 november i ärendet "Ny inriktning i arbetet mot hemlöshet". Projekt/verksamheter enligt beslutet 22 november som kan vara aktuella att finansiera med de 85 mnkr som finns avsatta i stadens medelsreserv är följande:

- Inrätta en hemlöshetsjour (TÖG-jour) med målet att minska antalet hemlösa på härbärke. Nämnden har också ansökt om Socialstyrelsemedel, 4,4 mnkr för två år, för denna verksamhet. Detta förslag ligger också väl i linje med regeringens strategi mot hemlöshet, Mål 1, dvs. Alla ska vara garanterade tak över huvudet och erbjudas fortsatta samordnade insatser utifrån individuella behov.
- Någon form av stödboende (lågtröskel) för de individer som bor länge på härbärke och som behöver medicinering och sysselsättning, men som inte kan få hjälp med detta på härbärke.
- Inrätta ca 5 nya jourplatser för ungdomar inom befintlig verksamhet. För att organisationen ska kunna säkra att alltid ha beredskap krävs investeringar i form av lokalanpassning, förstärkningspersonal m.m. Kostnad ca 3 mnkr.
- Förstärka Maria ungdomsenhet med en uppsökande socialsekreterare under ett halvår, 0,25 mnkr, för att samverkan med polisen ska kunna intensifieras för att på så sätt komma i kontakt med ungdomar som befinner sig i kriminella miljöer och därmed är i riskzonen att bli än mer utsatta och även hemlösa.
- Inrätta START-poolen, driftkostnader cirka 1,5 mnkr/år. Därutöver tillkommer vissa investeringskostnader för lokal- och verksamhetsanpassning. START-poolen är en verksamhet som vänder sig till målgrupper som stått utanför arbetsmarknaden under lång tid i kombination med hemlöshet och där olika insatser prövats från kommunens sida utan resultat.
- Tillsätta en projektledartjänst under två år för att göra en kraftsamling för att skapa fler försöks- och träningslägenheter. Arbetet handlar dels om att intensifiera samverkan med bostadsförmedling, kommunala och privata bostadsföretag samt kommunala förvaltningar, dels om att skapa fungerande strukturer i samverkansarbetet, gemensamma riktlinjer samt att utforma bra uppföljningsmetoder så att

det går att se hur väl arbetet framskrider enligt planerna. Nämnden har också ansökt om Socialstyrelsemedel, 1,4 mnkr för två år, för denna verksamhet.

Projekt och verksamheter som också skulle kunna vara aktuella för de 85 mnkr är:

- Utöka samarbetet mellan Enheten för hemlösa och frivården inom kriminalvården om de personer som ska frigges från kriminalvårdsanstalt så att de har ett boende vid utskrivning. Detta förslag ligger också väl i linje med regeringens strategi mot hemlöshet, Mål 2, Att antalet personer som är intagna eller inskrivna på kriminalvårdsanstalt m.m. och inte har ordnad bostad inför utskrivning ska minska. Nämnden har också ansökt om Socialstyrelsemedel, 1 mkr för två år, för denna verksamhet.
- Utöka samarbetet mellan Enheten för hemlösa och Statens institutionsstyrelse, LVM-hemmen Runnagården och Hornö samt psykiatrin för att finna lösningar för de individer som om och om igen tas in på tvångsvård men som inte blir bättre. Nämnden har också ansökt om Socialstyrelsemedel, 1 mkr för två år, för denna verksamhet. I mitten av december har Socialstyrelsen beslutat om vilka som får sina ansökningar godkända.
- Tillsätta en samordnartjänst för de två ovanstående projekten för att på bästa sätt hålla ihop de två projekten. Nämnden har också ansökt om Socialstyrelsemedel, 0,65 mkr för två år, för denna tjänst.

För de projekt som nämnden ansökt om finansiering från Socialstyrelsen kommer beslut om ansökningarna att ha godkänts i mitten av december från Socialstyrelsen.

Uppsökarenheten för vuxna

Uppsökarenheten för vuxna ansvarar för stadsövergripande uppsökande arbete i staden riktat till missbrukare, psykiskt sjuka, hemlösa och andra vuxna personer i stadsmiljön. Uppsökarenhetens uppdrag är att länka individer från målgruppen till det ordinarie hjälpsystemet. Enheten är ett komplement till stadsdelsförvaltningarnas uppsökande arbete. Budgetomslutningen är 10,7 mnkr, varav intäkter 0,1 mnkr och anslag 10,6 mnkr. Uppsökarenheten har inte behövt göra några mer omfattande budgethållningsåtgärder på grund av att de fått extern finansiering för vissa projekt.

I Uppsökarenhetens för vuxna uppdrag ingår också att uppmärksamma, identifiera, och lyfta fram brister i hjälpsystemen genom att kartlägga och rapportera om trender, boplatser och andra sociala problem som uppmärksammas genom det fältförlagda arbetet.

Personal från enheten finns tillgängliga för att ta emot uppdrag, ge stöd råd och hänvisningar mellan kl.08.00 – 24.00 måndag till fredag och lördagar kl. 14.00–24.00. Under verksamhetens öppettider finns två uppsökare ute i den centrala staden för öppet uppsökande arbete.

När uppsökarna har skapat kontakt med individer överförs en samlad bild av klienten till hjälpsystemet för att ge underlag för adekvat bistånd. Länkningsarbete och samordning

runt enskilda klienter utförs på ett sätt som uppmuntrar samarbete och dialog med både klient och samarbetspartner.

Uppsökarenheten beräknar att under 2008 genomföra följande prestationer:

- 600 kontakter/månad med klienter ur målgruppen
- 150 mottagna samtal/månad på fälttelefonen
- 120 klientuppdrag/månad (från stadsdelsförvaltning/Enheten för hemlösa, allmänhet, egna)
- minst 65 personer per månad ska ingå i en länkingsprocess och till vad länkningen sker ska redovisas.
- 70 % av den totala arbetstiden för 8 schemalagd personal ska vara fältförlagd.

Samverkan med landstingsverksamheter

Uppsökarenheten för vuxna ska utveckla samverkansformer med de landstingsverksamheter som är samlokaliserade med verksamheten. Samarbetet ska regleras i en samarbetsöverenskommelse. Gemensam länkingsplanering ska genomföras. Regelbundna samarbetsmöten ska genomföras på alla nivåer.

Uppsökande arbete med hemlösa och med vuxna missbrukare på häktet

Uppsökarna på häktet besöker alla intagna på häktet som önskar besök eller när uppdrag kommer från socialtjänsten, frivården m.m. Klienterna får stöd i sitt behov av insatser genom att personalen vidareförmedlar klientens behov och/eller är en länk mellan stadsdelsförvaltningar/Enheten för hemlösa och/eller frivårdsmyndigheten. Klienten kan få kontinuerlig kontakt under sin tid på häktet.

Flatenprojektet

Uppdraget är att bereda plats för upp till tio husvagnsboende vid Flaten camping för att dessa i en samlad miljö ska kunna få råd och stöd från socialtjänstförvaltningens uppsökare och socialtjänsten på stadsdelsförvaltning eller Enheten för hemlösa.

En behandlingsassistent och en handläggare från Efh arbetar motiverande med målgruppen i syfte att komma till annat boende eller annan insats. Uppföljning sker via styrgruppsmöten och vid tertialuppföljning.

Centralstationsprojektet

Centralstationsprojektet är ett samverkansprojekt med S:t Görans teamets uppsökande verksamhet för hemlösa i syfte att länka hemlösa personer som befinner sig på Centralstationen till rätt hjälpinstanser så att de kan få adekvat hjälp.

Under projekttiden kommer ett förslag tas fram på samarbetsmodell mellan Uppsökarenheten för vuxna och S:t Görans teamet för hemlösa gentemot kranskommuner och psykiatri gällande hemlösa personer som vistas på Centralstationen i Stockholm. Uppföljning av projektet sker via styrgrupp och tertialuppföljning av internt kontrakt.

Härbärgesteam

Härbärgesteamet arbetar fördjupat med ett mindre antal, från socialtjänst, remitterade klienter. Härbärgesteamet erbjuder klienten extra stöd och en vårdkedja som sträcker sig från härbärke till vård och behandlingsinsats. Teamets socialsekreterare ansvarar även för Socialjourens biståndsbedömning av all akut nattlogi vid stadens härbärgen.

Lots-verksamheten

Lots-verksamheten, som är ett samarbete mellan socialtjänstförvaltningen, landstingets beroendevård och polismyndigheten, innebär att de berörda aktörerna samordnar sina insatser så att narkotikamissbrukare som befinner sig på någon av Stockholms identifierade s.k. drogarenor (Sergels torg, Gullmarsplan, Tensta och Rinkeby) får tillgång till vård och behandling på ett smidigt och lättillgängligt sätt. Målgruppen är tunga narkotikamissbrukare som är folkbokförda i Stockholms län som i enlighet med vistelsebegreppet är, eller har möjlighet att bli, aktuella för insatser från socialtjänsten i Stockholms stad.

Enheten för hemlösa (Efh)

Uppdraget för Efh är att tillhandahålla socialtjänst riktat till hemlösa i Stockholms stad som är över 20 år och som inte har någon tillhörighet i en stadsdelsförvaltning. Arbetet är inriktat på att medverka till att de hemlösa ska få ett värdigt och varaktigt boende. Efh erbjuder O.S.A.-anställningar, praktikplatser utbildning och sysselsättning. Efh är organiserad i team, ett mottagnings- och försörjningsteam, ett stödteam och ett socialpsykiatriskt stödteam för män, äldre och funktionshindrade, ett stödteam för kvinnor, ett öppenvårdsteam och ett boendeteam, som svarar för enhetens träningsboenden och försökslägenheter. Dessa utgörs av fyra blockförhyrningar genom Stiftelsen Hotellhem med sammanlagt 92 platser, varav 23 är för kvinnor, av 20 jourlägenheter, samt ett stort antal tränings- och försökslägenheter som erhålls av bostadsförmedlingen. Antalet klienter som tas emot under 2008 beräknas bli ca 1 200. Budgetomslutningen är 175,4 mnkr, varav intäkter 16,5 mnkr och anslag 158,9 mnkr.

En kvalificerad och manualbaserad utredningsprocess (ASI) genomförs i samarbete med klienten, som ger kunskap om vilka behov och insatser som kan leda till minskat missbruk eller drogfrihet. I syfte att motivera klienten till vård arbetar socialsekreterarna med motivationssamtal både individuellt och i grupp via det s.k. Skyddsnätet som erbjuder olika former av stödinsatser. För att stärka personen i sin drogfrihet erbjuds återfallsprevention. De individuellt upprättade arbetsplanerna följs upp kontinuerligt.

Enheten kan bevilja insatser för hemlösa i olika former av boenden, bland annat stödboende, inackorderingsboende, referensboende på Stiftelsen Hotellhem, rum i blockförhyrning på Stiftelsen Hotellhem, tränings- och försökslägenhet, serviceboende för äldre och funktionshindrade och i familjehem. Målet är att placeringar och antalet s.k. långliggare på akutboenden/härbärgen ska minska till förmån för placeringar på mer varaktiga boendialternativ.

När den enskilde bedöms klara ett eget boende skrivs en remiss till tränings- eller försökslägenhet och han/hon ställs i kö för detta. Därefter erbjuds som en förberedelse till eget boende, personen att delta i Skyddsnetets "kögrupp". Boende i försöks- och träningslägenhet innefattar även ett regelbundet boendestöd. Hyreskontraktet kan tas över efter ett fungerande boende efter ca ett år.

Funktionshindrade hemlösa tillförsäkras genom biståndsbeslut olika former av stödinsatser som leder till ett tryggt och varaktigt boende anpassat till funktionsnedsättningen. Biståndsbedömaren följer noga klientens utveckling och anpassar insatserna efter de givna förutsättningar som givits i utredning eller som uppdrag till utförare. Biståndsbedömarna har fortlöpande kontakt med vårdgivare och andra samarbetspartners. Biståndsbedömarna följer upp insatser som beviljas enligt SoL och LSS, minst två gånger om året.

Genom Efh-reg och journalföringssystemets statistik följs alla boendeinsatser upp vad gäller typ av boenden, antal placeringar och boendedygn. Kostnaderna följs upp i Agresso och Efh-reg.

Budgethållningsåtgärder

Ett nytt stadsövergripande avtal med externa vårdgivare kommer att träda i kraft fr.o.m. 2008-01-01. Förvaltningens enhet HVB vuxna har även aviserat om en viss höjning av sina avgifter. Lönerörelsen kommer att medföra en ökad kostnad för personal med 3 % och lågt räknat kommer prishöjningarna att medföra en ökad kostnad för vård och boende på mellan 3 - 4 %. Det innebär sammanlagt ökade kostnader med ca 4 mnkr för 2008. Därutöver har Efh ett överskridande på vårbudgeten för 2007. Ett överskridande som framförallt härrör från ökade härbärgeskostnader och kostnader för LVM-vård.

Under de senaste åren har Efh medvetet satsat på att flytta personer från institutioner till mer självständiga boenden. Detta arbete kommer att fortsätta under 2008. Detta kräver en fortsatt tillströmning av lägenheter, vilket förutsätter fortsatt gott samarbete med bostadsförmedlingen och det nystartade samarbetet med bostadsföretaget Wallenstam.

Kostnaderna för härbärgesboenden har ökat kraftigt under 2007, vilket är oroande. Under 2008 måste en kartläggning och analys av de ökande härbärgeskostnaderna göras för att skapa förutsättningar att bryta trenden.

Utvecklingsmedel har sökts hos Socialstyrelsen för att utveckla arbetet med de mest problemtyngda hemlösa, LVM-nära personer, ofta med dubbeldiagnoser som blir föremål för upprepade kostsamma tvångsinsatser.

Efh har under flera år rationaliserat genom sammanslagningar av team, minskat antalet anställningar samt vakanshållit anställningar. Med ökande ärendetyngd och den tillströmning av ärenden som skett under 2007 är ytterligare personalnerdragningar, utöver en tjänst som dras in i samband med pensionering, inte möjliga att genomföra utan att det ytterst drabbar klientverksamheten.

Entreprenader

Planeringshemmet Hammarbybacken

Verksamheten tillhandahåller akut nattlogi för män och kvinnor. Målet är att i samverkan med berörd stadsdelsförvaltning/Enheten för hemlösa, bedriva ett offensivt planerings- och motivationsarbete med klienten för att söka bryta ett destruktivt levnadsmönster. Verksamheten har upphandlats i konkurrens vid två tillfällen och Planeringshemmen AB ansvarar sedan 2002-04-01 för driften. Avtal har tecknats för en ny treårsperiod fr.o.m. 2007-04-01. Avtalet kan förlängas ytterligare två år.

Planeringshemmet Hammarbybacken tillhandahåller enligt avtalet 16 akutplatser med fördelningen 10 platser för män och 6 för kvinnor samt 10 platser för förlängt akutboende för män. Dessa 10 platser är ett dygnetruntoende. Det finns därutöver 6 extraplatser i form av akut nattlogi för män.

Skarpnäck Care AB

Skarpnäck Care AB driver på entreprenad 45 förlängda akutplatser i form av dygnetruntoende med uppföljning och planering för hemlösa vuxna män med missbruks- och/eller psykiska problem samt har enligt avtalet ett åtagande att med kort varsel tillhandahålla ytterligare 10 platser i form av akut nattlogi för akut logisökande hemlösa.

Avtal har tecknats för tiden 2005-01-01 – 2007-12-31 och kan därutöver förlängas under ytterligare två år.

Personliga ombud för hemlösa med psykiska funktionshinder

Från och med 2003-04-25 har Stadsmissionen ansvarat för driften av två personliga ombud för hemlösa. Projektmedel för verksamheten från länsstyrelsen beviljas för ett år i taget.

En upphandling genomfördes under 2006. Stadsmissionen fick förnyat förtroende och avtal har tecknats för tiden 2007-01-01 – 2009-12-31. Avtalet kan förlängas med 2 år. De personliga ombudens arbetsuppgifter är bland annat att tillsammans med klienten identifiera och formulera behovet av vård, stöd, service och sysselsättning, att tillsammans se till att olika huvudmäns insatser planeras, samordnas och genomförs och att på den enskildes uppdrag ordna möten med de organisationer som kan bidra till att höja livskvaliteten.

Regelbundna uppföljningar av avtalet äger rum med Stadsmissionen och en styrgrupp/samordningsgrupp med representanter från staden, entreprenören, landstingets psykiatri och intresseorganisationer följer ombudsverksamheten.

Indikator	Årsmål	Periodicitet
Antal hemlösa som bor i Försöks- och Träningslägenhet	100st	Tertial
Antal hemlösa som övertar kontrakt, efter boende i försökslägenhet	35st	År

Indikator	Årsmål	Periodicitet
Antal hemlösa som bor på härbärgen	350st	Tertial
Antal hemlösa som bor i olika former av stödboenden	500st	Tertial
Antalet avslutade klienter som flyttar ut till någon form av eget boende	50st	År

NÄMNDMÅL: Öka möjligheterna för personer med missbruksproblem att upphöra med eller minska sitt missbruk

Stadsövergripande arbete med riktlinjer, metodutveckling och uppföljning.

Alkoholrådgivning och öppenvårdsinsatser för alkoholmissbrukare.

Öppenvårdsbehandling för personer över 18 år, som har eller har haft narkotikaproblem och/eller deras familjer.

Ett varierat utbud av institutioner och platser för vuxna med missbruksproblem.

Insatser och stöd för personer med missbruksproblem enligt SoL och LVM (Socialjouren, Enheten för hemlösa och Uppsökarenheten)

Stadsövergripande arbete inom verksamhetsområdet vuxna med missbruk

Evidensbaserade arbetsmetoder och systematisk dokumentation ska implementeras i missbrukarvården. Arbetsmetoderna baserar sig dels på Socialstyrelsens nationella riktlinjer dels på ett nytt gemensamt policydokument för länets kommuner och landstinget. Dokumenten behandlar evidensbaserade metoder och arbetssätt inom förebyggande arbete, tidiga insatser och vård- och behandlingsinsatser.

Metoden ASI (Addiction Severity Index) ska i ökad utsträckning användas i missbruksutredningar (för bedömning av behov, för planering och för uppföljning).

Färingsöprojektet genomförs i samarbete mellan staden och kriminalvården och ska fortsätta hela år 2008. Projektet syftar till att utveckla gemensam vårdplanering och förbättra utslussningen från anstalt.

Kartläggning av socialtjänstens kontakter med missbrukare, hemlösa i staden och LVM-anmälda ska genomföras under 2008.

Kartlägga gruppen unga vuxna i riskzon för missbruk, arbetslöshet och annan social problematik. Kartläggningen inkluderar bedömning av behov av insatser. Rapport ska lämnas.

Kartlägga rådgivande verksamheter inom missbruksområdet samt utreda hur dessa ska följas upp.

Medverka i utredning om vårdgaranti inom missbrukarvården.

Ta initiativ till förstudie att utveckla ett för staden enhetligt dokumentationssystem för utförare inom individ- och familjeomsorg.

Ändrad organisation för institutioner och boenden för vuxna

Förvaltningens boenden/institutioner för vuxna finns organiserade inom HVB Vuxna, Stadsgemensamma boenden och inom Enheten för hemlösa (Efh). Denna uppdelning av boenden/institutioner inom olika enheter har försvårat överblicken över det totala utbudet för samarbetspartners och handläggare.

Förvaltningen ska erbjuda ett differentierat utbud av bästa möjliga vård som är kostnads-effektiv och svarar mot efterfrågan. För att uppnå detta krävs samordning av arbete/insatser kring olika målgrupper. Därför har ett mer processinriktat och gränsöverskridande arbete över avdelnings-, enhets- och institutionsgränser inletts. Det är nödvändigt att alla boenden/institutioner samarbetar och ser helheten. Förvaltningen anser därför att utveckling, effektivisering och rationalisering bäst kan tillgodoses i en gemensam boendeenhet där helheten blir tydligare.

Förvaltningens bedömning är att fördelarna med en samlad boendeenhet överväger och föreslår att:

- En samlad boendeenhet bildas genom en sammanslagning av HVB vuxna, Stadsgemensamma boenden och Enhetens för hemlösa blockförhyrningar inom Stiftelsen Hotellhem.
- Försöks- och träningslägenheter ligger kvar som tidigare med koppling till en specifik institution eller till Enheten för hemlösa.
- Respektive institution och Enheten för hemlösa ansvarar för boendestödet i försöks- och träningslägenheterna.
- En konkret plan för genomförandet utarbetas och ska vara färdig och förhandlas senast första kvartalet 2008
- Genomförandet av sammanslagningen sker senast den 1 juli 2008.

Stadsgemensamma boenden

De stadsgemensamma boendena Drevvikshemmet, Triaden, Norrtull, Västan, Gamlebo, Basboendet, Råcksta, Hvilan och Grimman är akut- och korttidsboenden samt stödboenden av s.k. lågtröskelkaraktär. Det innebär att boendena tar emot klienter som har psykiska problem och/eller pågående missbruksproblem. Drogpåverkade klienter tas emot, men det är inte tillåtet att droga/missbruka på institutionen. För att hålla budgetramarna har beläggningskraven på boendena höjts. Avgifterna på stödboendena höjs med 0 - 25 kr/vårddygn till 420 - 880 kr/vårddygn exklusive klientens egenavgift. Avgiften för akut- och korttidsboenden höjs med 20 kr/vårddygn till 420 kr/vårddygn exklusive klientens egenavgift. Budgetomslutningen för Stadsgemensamma boenden är 94,9 mnkr varav intäkter 61,2 mnkr och anslag 33,7 mnkr.

Drevvikshemmet är ett stödboende för 21 män och kvinnor med långvarig missbruks- och psykisk problematik. Den prioriterade frågan under kommande verksamhetsår är att fort-

sätta att utveckla insatserna för målgruppen i samverkan med vårdgrannar och samarbetspartners. Beräknad beläggning 92 %.

Triaden är ett stödboende för 19 män och kvinnor med långvarig missbruks- och psykisk problematik. Beräknad beläggning 92 %.

Planeringshemmet Norrtull är ett dygnetruntboende med 20 platser av korttidskaraktär med halvpension för hemlösa män. Verksamhetens inriktning är att med placering förvaltning, klienten och andra vårdgivare arbeta för att målen i den uppgjorda individuella planeringen nås samt att erbjuda stöd för fortsatt nykterhet/drogfrihet. Beräknad beläggning 90 %. Verksamheten ska upphandlas i konkurrens under 2008/2009.

Västan är ett heldygnboende med 12 platser för hemlösa kvinnor med dubbeldiagnos, dvs. missbruks- och psykiska problem. Västan vänder sig till kvinnor med långvarig och komplex problematik. Beläggningskravet är 85 %.

Gamlebo är ett äldreboende med sjukhemskapacitet med 29 platser för heldygnsvård. Målgruppen är äldre hemlösa män och kvinnor med långvarig problematik. Verksamheten sörjer för ett gott socialt omhändertagande och en god sjukvård. Beräknad beläggning 96 %.

Basboendet är ett stödboende för hemlösa män med långvarigt missbruk och psykisk ohälsa. 9 av totalt 12 platser är reserverade för klienter tillhörande Enheten för hemlösa. Beräknad beläggning 95 %.

Råcksta är ett stödboende för hemlösa med 55 platser, fördelat på två våningsplan, och inbegriper 8 dubletter avsedda för par. Råcksta ska fungera som ett lågröskelboende med inriktning på ADL- och boendeträning. Det är således inget permanent boende, men de boende ska kunna bo kvar till dess en träningslägenhet är ordnad.

Verksamheten på Råcksta utökades med ett våningsplan med 28 lägenheter under 2007. Det nya våningsplanet har en inriktning på större krav på nykterhet/drogfrihet och utgör ett steg på vägen till tränings- eller försökslägenhet. Beräknad beläggning 92 %. Verksamheten ska upphandlas i konkurrens.

Hvilan är ett akut- och korttidsboende för hemlösa kvinnor samt ett skyddat boende för våldsutsatta missbrukande kvinnor. Hvilan har 18 platser med möjlighet till extraplats vid hög beläggning. I akut- och korttidsboendet finns möjlighet att bo upp till sex månader om behov finns. Beräknad beläggning 85 %.

Ett stort antal hemlösa kvinnor som kommer till Hvilan har, förutom psykiska problem och/eller missbrukarproblem, också blivit utsatta för våld. Hvilan har avdelat 3 - 4 platser för skyddat boende för misshandlade våldsutsatta kvinnor. Projektmedel från länsstyrel-

sen har beviljats för metodutveckling kring målgruppen. Projektet startade den 1 oktober 2006 och avslutas i december 2007.

Grimman är ett akutboende för hemlösa med 28 platser varav 4 är parplatser. Akutboendet bedriver ett aktivt uppföljnings- och länkingsarbete för att lotsa klienten vidare i boende/vårdkedjan. Beräknad beläggning 95 %.

Ett medborgarkontor för hemlösa finns i lokalerna sedan sommaren 2006. På medborgarkontoret finns tillgång till datorer, telefon, information om utbud och möjlighet att utan tidsbokning träffa socialsekreterare. Syftet är att hjälpa hemlösa att samordna insatser och kontakter och länka besökare till rätt person och/eller myndighet samt att bistå med tolkning och hjälp med att överklaga myndighetsbeslut.

Samverkan med landstinget

Erstabacken är ett medicinskt stödboende med 8 platser i heldygnsomsorg i samverkan med landstinget. Verksamheten är ett icke permanent boende för behandling, omvårdnad och rehabilitering och erbjuder kvalificerad somatisk, psykiatrisk och beroendevård i kombination med psykosociala insatser och boende. Det medicinska stödboendet erbjuder hemsjukvård för personer som saknar boende och hospicevård för personer i livets slutskede. Beräknad beläggning 87 %. Budgetomslutning 5,9 mnkr, varav intäkter 4,0 mnkr och anslag 1,9 mnkr.

HVB Vuxna

HVBVuxna vänder sig till dem som på grund av missbruk, psykisk ohälsa, kriminalitet eller andra svårigheter i sitt liv behöver en plattform för sitt förändringsarbete. Uppdraget är att främja människors möjligheter att utvecklas och skapa förutsättningar för ett värdigt liv. Enhetens budgetomslutning är 194,7 mnkr varav intäkter 182,9 mnkr och anslag 11,8 mnkr.

Verksamheten tillhandahåller behandlingshem, stödboenden och omvårdnadshem. Vid de olika institutionerna erbjuds utredning av vårdbehov, behandling, boende med stödinsatser, omvårdnad, familjevård, arbetsinriktad rehabilitering samt förlängd avgiftning. Sammantaget har enheten ca 670 dygnetruntpatser. Vid en beräknad genomsnittlig beläggning på 86 % tillhandahåller HVB vuxna 160 000 vårddygn som beräknas omfatta ca 1 800 klienter, med en genomsnittlig placeringstid på 3 månader.

Avgifterna vid behandlingshemmen har höjts med 0 - 100 kr/vårddygn till 970 - 1 920 kr/vårddygn inklusive klientens egenavgift. Avgifterna vid stödboendena har höjts med 0-100 kr/vårddygn till 671 - 995 kr/vårddygn inklusive klientens egenavgift. Avgifterna vid omvårdnadshemmen har höjts med 13 - 22 kr/vårddygn till 746 - 1 029 kr/vårddygn inklusive klientens egenavgift.

Utifrån HVB Vuxnas uppdrag har verksamheten arbetat med ett långsiktigt utvecklingsarbete. Fem strategiska utvecklingsområden prioriteras. Inom ramen för respektive strategiskt område har sedan olika aktiviteter tagits fram.

De strategiska områdena är:

1. Etiskt värdegrundsarbete
2. Metodutveckling
3. Utveckling av det interna och externa samarbetet
4. Chef/medarbetare/organisation utvecklas utifrån strategi och omvärld.
5. Marknadsföring

HVB Vuxna mäter sina insatser genom att utvärdera vilka uppdrag som fullföljts enligt det uppdrag enheten fått från klient och stadsdelsförvaltning. För ett fullföljt uppdrag krävs att klienten, placerande stadsdelsförvaltning och enheten gemensamt utvärderar placeringstiden och är överens om att målet för placeringen uppnåtts. Att målet uppnåtts innebär att klienten fått adekvat hjälp med att lösa de problem som föranledde placeringen. Föregående år fullföljdes 50 % av uppdragen enligt den planering som gjorts, målet för 2008 är att 55 % ska fullföljas. Att uppdrag inte fullföljs har ofta sin grund i att klienter av olika skäl avbryter placeringen.

Behandlingshem

Krukis/Örnsberg vänder sig till män och kvinnor med missbruksproblem, i kombination med psykisk störning. Verksamheten bedrivs i samverkan med landstinget. Det finns 25 platser i heldygnsvård och 2 platser i träningsboende. Förutom behandlingsinsatser har *Krukis/Örnsberg* också en avdelning med 8 platser för tillnyktring och ”pedagogisk” avgiftning, som inte kräver medicinska resurser. Beräknad beläggningsgrad 89 %.

Stegsholm har 18 behandlingshemsplatser för målgruppen manliga heroinmissbrukare med underhållsbehandling (subutex) i samarbete med beroendevården i Stockholm. Beräknad beläggningsgrad 89 %.

Västberga Gård bedriver motivations- och utredningsarbete och behandling för personer med narkotika- och blandmissbruk. Där finns även 6 platser på en kvinnoavdelning med ett särskilt behandlingsprogram. Totalt finns 44 platser. Beräknad beläggningsgrad 80 %.

Älvis/Älvsjöhemmet bedriver individanpassad 12-stegsbehandling. Målgrupp är alkohol-, drog- eller spelberoende män och kvinnor. Det finns 16 platser. Beräknad beläggningsgrad 83 %.

Östagar den tar emot män, kvinnor och etablerade par, som är inställda på eller köar för att få metadon eller subutex. Behandlingen består av vardagslärande i arbetsgrupper, kontaktmannaskap och påverkansgrupper. Östagar den har 13 platser. Beräknad beläggningsgrad 85 %.

Stödboenden

Kvinnoboendet Syrenen (tidigare Ansgariégatan) erbjuder skyddat boende med stödinsatser för kvinnor med psykosocial- och/eller missbruksproblematik, även underhållsbehandling. Det finns 13 platser, därutöver 4 platser i boendekollektivet samt 3 platser i träningslägenhet. Beräknad beläggningsgrad 85 %.

Ankaret som har 25 platser och 1 träningslägenhet vänder sig till kvinnor, män och par med missbruk och lättare psykiska problem. Både kort- och långtidsboende erbjuds, där klienterna får hjälp med att strukturera upp sin tillvaro och träna de färdigheter som behövs för att klara ett eget boende. Beräknad beläggningsgrad 85 %.

Bandhagshemmet är ett stödboende för hemlösa med missbruks- och/eller psykisk problematik och erbjuder motiverande och stödjande insatser av olika slag. Det finns 62 platser i dygnetruntoendet, därutöver 7 platser i ett boendekollektiv och 20 träningslägenheter. Beräknad beläggningsgrad 85 %.

Ekens målgrupp är hemlösa personer med drogproblematik. Man samarbetar med Maria Beroendecentrum och Stegsholm i samband med underhållsbehandling. Eken har 16 stödboendeplatser. Dessutom finns 10 platser i boendekollektivet och 6 träningslägenheter. Beräknad beläggningsgrad 88 %.

Linden är ett stödboende med 54 platser och 2 träningslägenheter för klienter med missbruk och/eller psykosocial problematik. Man erbjuder ett differentierat stödboende som innehåller korttidsboende, stödboende, lättare omvårdnad och självhushåll. Beräknad beläggningsgrad 85 %.

Lönnen har 55 platser och 13 träningslägenheter för klienter med missbruksproblem. Platserna är fördelade på 5 våningar. Två våningsplan är reserverade för kvinnor respektive för klienter som genomgått 12-stegsbehandling. Beräknad beläggningsgrad 87 %.

Riddaren är ett stödboende för kvinnor och män som genomgår underhållsbehandling med metadon eller subutex. Det finns 13 platser samt 6 platser i boendekollektiv, 1 plats i träningslägenhet och 1 plats i försökslägenhet. Beräknad beläggningsgrad 82 %.

Stegsholm har 8 platser för stödboende för gruppen alkohol- och blandmissbrukare. Beräknad beläggningsgrad 88 %.

Kollektivboende

Kollektivboendet Hornsgatan 52 drivs gemensamt av Eken, kvinnoboendet Syrenen och Riddaren. Syftet är att förbättra utslussningen av klienter från stödboendeverksamheterna till ett mer självständigt boende. Möjlighet finns också för direktplaceringar. Kollektivet har 20 platser totalt varav 6 platser är reserverade för kvinnor i egen våning.

Omvårdnadshem

Edshemmet är ett stödboende med 31 platser för omvårdnad. Verksamheten är särskilt lämpad för rörelsehindrade personer. Utöver detta finns 2 platser för lättare avgiftning. Man tar emot klienter med alkohol- och blandmissbruk. Beräknad beläggningsgrad 95 %.

Hamnvikshemmet tar emot medelålders/äldre manliga alkohol- och blandmissbrukare. Verksamheten har 28 platser för omvårdnad samt 11 platser i självständigt omvårdnadsboende. Beräknad beläggningsgrad 92 %.

Ljungbackens målgrupp är män och kvinnor med svåra alkoholskador. Det finns 23 platser och verksamheten erbjuder omvårdnad och aktivering av alkoholberoende med minneshandikapp. Beräknad beläggningsgrad 94 %.

Familjehem för vuxna

Familjevård för Vuxna (FamVux) placerar vuxna från 18 år med missbruks- sociala- och psykiska problem i familjehem. Hemmen finns belägna över hela landet. Målet med en familjehemsvistelse är generellt social rehabilitering. För närvarande är närmare 100 klienter placerade.

Behandlingsenheten för alkohol- och narkotika samt PUMAN (Programmet unga med risk att utveckla alkohol/narkotikaberoende).

Behandlingsenheten för alkohol- och narkotikaberoende är en öppenvårdsmottagning som utan kostnad för den enskilde erbjuder konsultation, rådgivning och samtalsbehandling till alkohol- och narkotikaberoende över 18 år och deras anhöriga. Inom verksamheten finns PUMAN (Programmet unga med risk att utveckla alkohol/narkotikaberoende) som riktar sig till unga vuxna i åldern 18-28 år.

Budgetomslutning 5,3 mnkr. Inga särskilda besparingar behöver göras på Behandlingsenheten då man har vakanser på grund av sjukdom.

Behandlingsenheten vänder sig till stadens invånare. Dessutom finns ett projekt knutet till enheten, finansierat av Folkhälsoinstitutet, som erbjuder par- och familjebehandling till spelberoende. Projektet tar emot besökare från hela landet. Behandlingsenheten erbjuder även konsultation, handledning och utbildningsinsatser för personal inom socialtjänsten och andra vårdgivare.

Särskild uppmärksamhet ägnas åt unga missbrukare, invandrare, kvinnor, föräldrar med hemmavarande barn, de som inte tidigare sökt missbruksvård och de som inte är kända inom socialtjänsten. PUMAN ska speciellt uppmärksamma unga kvinnor liksom unga i krog- och nöjeslivet. Behandlingsenheten och PUMAN har en ökad efterfrågan på kontakt och ansträngningar görs för att möta behov av snabb kontakt.

Under 2008 beräknar Behandlingsenheten ha kontakt med ca 300 personer och genomföra ca inbokade 3 500 samtal.

Till Behandlingsenheten är även knutet ett trestadsprojekt för spelberoende finansierat av Folkhälsoinstitutet. Två personer på Behandlingsenheten arbetar vardera 18 tim per vecka med par- och familjebehandling för denna målgrupp. Behandlingen är flexibel vad gäller antal besök och utsträckning i tid. Målet är att problemspelet ska upphöra eller kunna bemästras och kontrolleras.

Entreprenad

Checkpoint Center AB

Verksamheten har upphandlats i konkurrens. Checkpoint Center AB erbjuder kostnadsfri alkohol- och narkotikarådgivning för vuxna. Avtalet gäller till och med 2009-01-01.

Checkpoint Center AB har en förebyggande inriktning och fokuserar på tidigt ingripande. Verksamheten ska i första hand vända sig till personer som är riskkonsumenter av eller missbrukar alkohol eller narkotika, men som fortfarande har kvar en social förankring med familj, arbete och bostad och som inte vill söka hjälp inom det ordinarie hjälpsystemet. Andra myndigheter eller samverkanspartners kan inte remittera klienter till Checkpoint Center AB, eftersom den upphandlade rådgivningsverksamheten ska rikta sig till individer som själva söker kontakt och vill ha hjälp för sina problem. Verksamheten ska utgöra ett alternativ till den kommunala rådgivningsverksamhet som bedrivs inom Behandlingsenheten för alkohol- och narkotikaberoende, som har psykodynamisk och systemteoretisk inriktning. Insatserna ska fungera som komplement till övrig missbruksvård och till stadsdelsförvaltningarnas egen öppenvård genom att erbjuda insatser i ett tidigt skede. Metoderna ska därför vara förebyggande och fokusera på tidig intervention. De ska vara anpassade för riskgrupper och utgå ifrån forskning och beprövad erfarenhet inom alkohol- och narkotikaområdet.

Checkpoint Center AB ska enligt ingånget avtal utföra 1 500 samtal/år. Verksamheten har sedan avtal slöts spridit information om sin verksamhet till landstinget, stadsdelsförvaltningar, annonserat i Metro etc. Detta har inneburit att man redan från start har haft en bra tillströmning av sökande till verksamheten.

NÄMNDMÅL: Tillhandahålla familjerådgivning till alla som begär det

Genom lagstadgad familjerådgivning stärka människor i parrelationer att i svåra livssituationer hitta lösningar för sig själva och sina barn.

Familjerådgivningen

Kommunens ansvar för familjerådgivning är reglerad i SoL 5 kap 3 §. Familjerådgivning ska erbjudas de medborgare som begär det. Budgetomslutning 10,0 mnkr, varav intäkter 1,5 mnkr och anslag 8,5 mnkr.

Socialtjänstnämnden har beslutat om övergång till kundval under 2008. Verksamhetsplan och budget kommer att revideras i samband med det genomförandeärende som ska presenteras för socialtjänstnämnden i början av år 2008.

Familjerådgivningen är Stockholms stads specialistverksamhet för samlevnadsproblem och kriser i parrelationer samt för andra familjerelationsproblem mellan vuxna (t.ex. syskon). Familjerådgivningen erbjuder även samarbetsamtal till separerade föräldrar i syfte att träffa överenskommelser i frågor som rör barnen efter en separation. Verksamheten omfattas av förstärkt sekretess. Alla kontakter är frivilliga och den som önskar har rätt att vara anonym. I uppdraget ingår även visst utåtriktat/kunskapsförmedlande uppdrag.

Beräknade prestationer under 2008 enligt följande:

Ta emot ca 1 300 nya ärenden.

Arbeta med ca 600 ärenden förda över årsskifte.

Boka 7 975 samtal om 90 minuter.

Samarbetsamtal på upp till 5 % av den totala prestationsvolymen.

Uppföljning av samtalen görs via mätning av antalet nyanmälningar och antalet nybesök, antalet inbokade prestationer uppdelat på familjerådgivningssamtal, samarbetsamtal, gruppbehandling och telefonkonsultation samt andel utåtriktat/kunskapsförmedlande arbete.

Familjerådgivningen för och redovisar klientstatistik i enlighet med Socialstyrelsens krav på nationell statistik över kommunal familjerådgivning.

Klientenkät lämnas till ca 10 % av besökarna med frågor kopplade till fastställda kvalitetsgarantier samt huruvida man anser sig ha fått hjälp att hantera de problem som var orsaken till familjerådgivningskontakten. Särskild uppföljningsenkät lämnas till samtliga som erhållit gruppinsats.

NÄMNDMÅL: Utveckla stödet till frivilligorganisationer

Utveckla stöd till och uppföljning av organisationer och föreningar som bedriver ett stadsövergripande individstödande socialt arbete och erbjuder ett alternativ eller komplement till stadens egna verksamheter.

Det finns sedan många år ett etablerat samarbete mellan staden och frivilligorganisationerna. Dessa är en viktig samarbetspartner inom socialtjänstens verksamhetsområden. Socialtjänstnämnden har i uppdrag att främja stadens samarbete med och utveckla stödet till organisationer och föreningar som bedriver ett stadsövergripande, individstödande socialt arbete och erbjuder ett alternativ eller ett komplement till stadens egna verksamheter. Frivilligorganisationerna verkar inom ett stort antal områden inom den sociala sektorn. De prioriterade målgrupperna är i enlighet med socialtjänstnämndens budget:

- Utsatta barn och ungdomar
- Våldsutsatta kvinnor
- Hemlösa/missbrukare
- Psykiskt funktionsnedsatta

Budgetomslutningen för verksamhetsområdet är 104,3 mnkr, varav intäkter 12,7 mnkr och anslag 91,6 mnkr, och omfattar ca 100 organisationer. Ekonomiskt stöd i form av projektbidrag och verksamhetsbidrag fattas i organisations- och föreningsutskottet (Ofu) enligt de riktlinjer som antogs av socialtjänstnämnden 2004-02-17. Organisationer och föreningar erbjuds även annat stöd som utbildningsdagar i t.ex. myndighets- och arbetsgi-
varkunskap och demokratifrågor. 2008 kommer 76 organisationer att erbjudas verksamhetsbidrag. Det sammanlagda verksamhetsbidraget uppgår till ca 50 mnkr. Projektpotten uppgår till ca 5 mnkr.

Som besparingsåtgärd minskas anslaget till frivilligorganisationerna med 1,0 mnkr. Denna minskning bör tas ut på de verksamhetsbidrag som beslutas av organisations- och föreningsutskottet. Förvaltningen genomför temadagar med seminarier och utställningar då man sätter fokus på ett område och sprider information till stadens politiker och anställda om alla aktiva organisationer och föreningar inom respektive område. Temadagarna arrangeras tillsammans med förvaltningens egna enheter och upphandlade entreprenörer och har till syfte att belysa det samlade utbudet som socialtjänstnämnden tillhandahåller för olika målgrupper.

Förvaltningen samarbetar kontinuerligt med alla för stöd aktuella organisationer. Kontakt sker regelbundet med inbokade besök samt deltagande vid möten. Inom vissa områden bidrar förvaltningen med att initiera och upprätthålla nätverk och deltar t.ex. i nätverk gällande hemlöshetsfrågan. Under våren 2008 kommer initiativ tas till ett nätverk bestående av i staden aktiva kvinnoorganisationer samt jourer. Förvaltningen arbetar aktivt med att sprida information mellan organisationerna så att de ska kunna lotsa presumtiva medlemmar rätt. Förvaltningen har överblick över stadens egna verksamheter inom de aktuella områdena samt är informerade om det arbete som bedrivs inom varje särområde för att kunna göra korrekta bedömningar. Förvaltningen har även kontinuerlig kontakt med andra bidragsgivare och myndigheter.

Bland de 76 organisationer som upp bär verksamhetsbidrag samt de totala projekt som pågår är det svårt att särskilt nämna någon. För att åskådliggöra det arbete som bedrivs nämns några exempel från de prioriterade målgrupperna.

Inom området *utsatta barn och ungdomar* finns bl.a. organisationerna Källan som arbetar med barn till föräldrar med psykisk ohälsa, Ersta Väändpunkten som arbetar med barn som har föräldrar med missbruksproblematik och Bryggan som arbetar med barn till frihetsberövade föräldrar. Samtliga dessa tre organisationer har barngrupper som erbjuder stöd direkt till de utsatta barnen. Man följer givna program för sin verksamhet och grupperna har i huvudsakligt syfte att visa barnen att de inte är ensamma, inte bär skuld och man strävar efter att ge dem en känsla av begriplighet.

Alla Kvinnors Hus samt Kvinnors Nätverk och Systerjouren Somaya är tre av de tio föreningar som verkar inom området *våldsutsatta kvinnor*. Ett flertal av organisationerna som får verksamhetsstöd har speciell kompetens inom området hedersrelaterat våld. Det hu-

vudsakliga syftet med föreningarnas arbete är att stärka, stödja, hjälpa och skydda utsatta kvinnor och deras barn. Alla Kvinnors Hus är en av Sveriges största kvinnojourer.

För människor som är *hemlösa* samt för människor med *missbruksproblematik* arbetar ett tiotal organisationer. Bland dessa kan nämnas Ny Gemenskap, Stadsmissionen samt Situation Stockholm. De arbetar för att främja sina medlemmars möjligheter till ett värdigare, självständigare och drägligare liv som bygger på delaktighet istället för utanförskap.

För människor med *psykisk funktionsnedsättning* arbetar bl.a. etablerade organisationer som Fountain House och IFS/CS Steg för Steg samt fem RSMH föreningar. En ny organisation som tillkommit är Intresseföreningen Mellanmålet som organiserar unga, nyinsjuknade psykopatienter. Gemensamt för föreningarna är att de arbetar för gemenskap, att bryta utanförskap, verkar för aktivering, utveckling och om möjligt arbete.

Förvaltningen arbetar även med stöd inom områdena Hiv/aids, fysiskt funktionsnedsatta samt mansorganisationer.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET: Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Sjukfrånvaro	6%	minska	Halvår
Medarbetarindex		tas fram 2008	År
Frisknärvaro		tas fram 2008	År
Andel chefer med chefskörkort		tas fram 2008	År
Personalomsättning (externt)		tas fram 2008	År
Personalomsättning (internt)		tas fram 2008	År

NÄMNDMÅL: Socialtjänstnämnden ska vara en attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare

Strategisk och övergripande styrning av rekrytering och personalutveckling utifrån verksamhetens behov och mål.

Målet att vara en attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare ska uppnås genom att tillvarata och utveckla personalens resurser på bästa sätt. I fokus år 2008 är:

- Förstärkt ledar- och medarbetarskap genom bland annat intensifierade kompetensutvecklingsinsatser,
- Förvaltningsgemensam kvalitetssäkrad och kompetensbaserad rekrytering,
- Minskad sjukfrånvaro samt
- Insatser för att fortsätta förhindra olika former av diskriminering och trakasserier.

Särskilt angeläget i socialtjänstförvaltningens kompetensutvecklingsstrategi är utveckling av kompetenstrappa/karriärplanering för socialsekreterare och behandlingsassistenter, vilka utgör kärnkompetenserna i förvaltningens verksamheter. Lika viktigt är utveckling och genomförande av en särskild utbildningsinsats för de personer som identifieras som potentiella chefsämnen. Ett chefs- och ledarskapsprogram för befintliga chefer som komplement till stadens chefskörkort ska också utvecklas och genomföras. Förvaltningens kompetensutvecklingsinsatser ska hålla hög kvalitet, vara relaterade till individuella utvecklingsplaner och mesta möjliga verksamhetsnytta.

Medarbetarsamtalens utformning och genomförande är av central betydelse för medarbetarnas delaktighet och verksamheternas utveckling. Samtalen har också en stor betydelse för hur man uppfattar sin arbetsgivare och marknadsför staden till sin omgivning. Medarbetare och chefer ska därför erbjudas utbildning i hur bra medarbetarsamtal genomförs. Utifrån stadens medarbetarenkät ska dessutom eventuella behov av åtgärder i verksamheterna identifieras, åtgärdas och följas upp.

Förvaltningen fortsätter arbetet som startat under år 2007 med förvaltningsgemensam, kvalitetssäkrad och kompetensbaserad rekryteringsprocess, i syfte dels att rekrytera personer med "rätt" kompetens, dels att säkerställa en objektiv rekryteringsprocess fri från diskriminering.

Medelåldern i förvaltningens verksamheter är 50 år. Såväl en väl utvecklad rekryteringsprocess som kompetensutvecklingsmodeller som omnämnts ovan är strategiskt viktiga frågor för att klara de kommande årens generationsväxlingar. Dessutom ska förvaltningen fortsätta arbetet med att identifiera potentiella chefsämnen och uppmuntra dessa att söka chefstjänster. Förvaltningen har mycket goda erfarenheter av så kallad "succession management". Försök med delat och tidsbegränsat ledarskap ska också genomföras.

Sjukfrånvaron första halvåret 2007 var 6,6 % vilket är en minskning i förhållande till samma period år 2006 då den uppgick till 7,6 %. Arbetet med att minska sjukfrånvaron ska fortsätta och utvecklas. Samtliga verksamheter ska involveras i detta arbete. Ett aktivt rehabiliteringsarbete ska bedrivas och de förebyggande insatserna förstärkas, såväl vad gäller den fysiska som psykosociala arbetsmiljön. Särskilda satsningar ska göras i verksamheter med högre sjukfrånvaro än 5 %. Utifrån analys av verksamheternas sjukfrånvaro ska åtgärdsförslag utarbetas tillsammans med personalansvarig chef, representanter för medarbetarna, personalkonsult och företagshälsovård. Berörda verksamheters arbetsmiljö ska följas upp och kvalitetssäkras och goda exempel ska spridas. Utbildningsinsatser för att öka kunskapen om arbetsmiljöfrågor ska också genomföras för skyddsombud och arbetsgivarrepresentanter. Vidare ska modell för hälsobokslut, där hälsa relateras och analyseras i ekonomiska termer utvecklas.

Av förvaltningens jämställdhetsplan och lönekartläggning framgår att inga osakliga löneskillnader föreligger mellan kvinnor och män. För att säkerställa detta även framöver ska lönekartlägningsarbetet fortgå och utvecklas. Utbildningsinsatser ska dessutom genom-

föras i syfte att stärka arbetet med jämlikhet och mångfald samt för att ytterligare medvetandegöra frågorna samt den nolltolerans som gäller för diskriminering och trakasserier.

Med ovan redovisade fortsatta satsningar och utveckling inom personalområdet kommer förvaltningen aktivt arbeta för att uppnå målet att vara en attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare.

Indikator	Årsmål	Periodicitet
Andelen medarbetare som har individuella kompetensutvecklingsplaner		100% År
Andelen chefer som genomgått utbildning om genomförande av medarbetarsamtal.		50% År
Andelen arbetsplatser som har individuella kompetensutvecklingsplaner		100% År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kompetenstrappa/karriärplanering för behandlingsassistenter och socialsekreterare	2008-01-01	2008-12-31
Individuella utvecklingsplaner utifrån verksamhetens mål - Kompetensutveckling för medarbetare	2008-01-01	2008-12-31
Chefs- och ledarskapsprogram som komplement till stadens chefskörkort	2008-01-01	2008-12-31
Utbildning kring medarbetarsamtal	2008-01-01	2008-12-31
Uppföljning av medarbetarenkät	2008-01-01	2008-12-31
Kompetensbaserad och kvalitetssäkrad rekrytering	2008-01-01	2008-12-31
Identifiera potentiella ledare, utveckla och genomföra utbildning för dem. Genomföra försök med delat ledarskap.	2008-01-01	2008-12-31
Utveckla metoder och intensifiera insatser i syfte att sänka sjukfrånvaron	2008-01-01	2008-12-31
Hälsobokslut	2008-01-01	2008-12-31
Jämlikhet och mångfald - lönekartläggningsarbete	2008-01-01	2008-12-31
Jämlikhet och mångfald - utbildningsinsatser	2008-01-01	2008-12-31

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3: Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET: Budgeten ska vara i balans

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Nämndernas budgetföljsamhet efter tekniska justeringar (%)	100%	100 % (inga avvikande årsmål på nämndnivå)	Tertial
Nämndernas budgetföljsamhet före tekniska justeringar (%)	100%	100 % (inga avvikande årsmål på nämndnivå)	Tertial
Nämndernas prognossäkerhet T1		+/- 1 % (inga avvikande årsmål på nämndnivå)	År
Nämndernas andel indikatorer med hög måluppfyllelse		tas fram 2008	År
Nämndernas prognossäkerhet T2		+/- 1 % (inga avvikande årsmål på nämndnivå)	År

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET: Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Administrationns andel av de totala kostnaderna	1,5%	minska	År
Hyseskostnadernas andel av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi	1,5%	minska	År

NÄMNDMÅL: Effektiv administration

IT-frågor

För att få en kostnadseffektiv drift med hög driftssäkerhet och ett högt integritetsskydd har förvaltningen byggt en långtgående standardiserad IT-lösning. Alla förvaltningens verksamheter har tillgång till datorer anslutna till det lokala nätet och därmed också till det IT-stöd som behövs för deras tjänsteutövande. Nätet omfattar ca 700 datorer på ett 70-tal geografiska adresser i och runt Stockholm. Förvaltningens IT-enhet har tidsatta åtaganden för bland annat driften av det lokala nätet. Åtagandet omfattar också en driftgaranti på minst 99 % räknat på oplanerade avbrott dygnet runt och en servicenivå på användarsupport där minst 98 % av problemen ska lösas under samtalet.

För att kunna klara driftkraven byts utrustningen ut enligt ett rullande schema. Verksamhetskritiska servrar flyttas till mindre verksamhetskritisk drift efter tre år. Även datorer byts ut ungefär vart tredje år. Utrangerade datorer överlämnas till förvaltningens boendeinstitutioner som använder dem till brukardatorer i det s.k. brukarnätet. Det omfattar drygt 50 verksamheter och har ca 165 anslutna datorer. Brukarna har tillgång till användarsupport precis som anställda via en speciell supportlinje vid IT-enheten. De frivilligorganisationer som förvaltningen stöder får, när så är möjligt, också erbjudanden om att överta datorer vartefter de byts ut. Under 2008 kommer det finnas behov av att anskaffa ny utrustning till en kostnad av ungefär 1,5 mnkr.

Riskhantering

Samhället, staden, exponeras kontinuerligt för olika hot- och risksituationer i form av terrorhot, pandemier, naturkatastrofer, störningar i elförsörjningen, infrastrukturen och dylikt. Inriktningen är att den normala samhällservicen ska kunna fungera även under sådana extraordinära förhållanden. En förutsättning för detta är väl utvecklade och aktuella beredskaps- och säkerhetsrutiner, baserade på risk- och sårbarhetsanalyser av verksamheten.

Säkerhetsarbetet inom staden kan delas in enligt följande:

Internt skydd, skydd mot olyckor och planering, beredskap för extra ordinära händelser och civilt försvar. I säkerhetsarbetet går det inte att klart definiera var det ena slutar och det andra tar vid. Exempelvis är allt förvaltningen gör för att förbättra det interna skyddet till hjälp för arbetet mot skydd mot olyckor och beredskapen för extraordinära händelser. Förvaltningen arbetar aktivt i linje med lagstiftning och kommunfullmäktiges beslut när det gäller kontinuerlig uppföljning och revision av verksamhetsriskerna. Inom förvaltningen finns en säkerhetsgrupp, som på ledningens uppdrag, arbetar med säkerhetsfrågorna. Arbetet inriktas på skydd för individ, egendom och miljö samt hög säkerhet i IT-system och andra administrativa rutiner. Säkerheten har främst förstärkts vid de enheter som arbetar i särskilda riskmiljöer. Det gäller bl.a. skyddade boenden för våldsutsatta kvinnor.

Förvaltningens arbete med internrevision och fördjupad verksamhetsrevision är en väsentlig del av säkerhetsarbetet med syfte att minimera risker. Här fokuseras dels på följsamheten till politiskt fastställda mål, dels på tillförlitligheten i ekonomi- och personaladministrativa rutiner.

Säkerhetsfrågorna berör staden såväl övergripande som på nämndnivå. Förvaltningen ser gärna att stadsledningskontoret har en aktiv samordnande och fortsatt pådrivande roll i detta sammanhang.

Arbetet med riskanalyser och säkerhetskänsliga åtgärder kommer att ges fortsatt hög prioritet under 2008.

Kommunikation

Utgångspunkten för förvaltningens kommunikationsinsatser är stadens kommunikationspolicy som antogs av kommunfullmäktige i september 2006. All kommunikation följer stadens visuella identitet och grafiska profil.

Förvaltningens kommunikation kan delas in enligt följande:

- Extern - till medborgare, media, organisationer, företag
- Marknadsföring - till stadsdelsnämnder och andra kommuner
- Förvaltningsintern - till personal och förtroendevalda i förvaltning och nämnd
- Stadsintern - till personal och förtroendevalda i staden

Extern kommunikation

Den huvudsakliga kanalen för den externa kommunikationen är, enligt stadens policy, webbplatsen www.stockholm.se. Under 2008 ska webbplatsen omarbetas inom ramen för stadsledningskontorets projekt "Se Stockholm - stockholm.se". Syftet är att med ny layout, ny struktur och nya texter göra webbplatsen mer tillgänglig och användarvänlig. Förvaltningen kommer i detta arbete att ha ett stort inflytande i utformningen av den stadsövergripande informationen om stadens socialtjänst. På webbplatsen finns också information om de verksamheter som staden har upphandlat. Utöver webbplatsen produceras kontinuerligt ett antal målgruppsanpassade broschyrer och foldrar.

Flera av nämndens verksamheter har ett stort medialt intresse och förvaltningen bevakar systematiskt all dagspress och de lokala innerstadstidningarna. Samtliga enhetschefer har genomgått mediaträning och ytterligare träning för anställda i de verksamheter som frekvent förekommer i media har också genomförts. Under 2008 kommer en ny omgång mediaträning att genomföras.

I syfte att förmedla en bild av allt det arbete som görs inom stadens socialtjänst har förvaltningen vid ett antal tillfällen givit ut tidningsbilagor om arbetet för stadens hemlösa, barn, ungdomar samt våldsutsatta kvinnor. Förvaltningen informerar också kontinuerligt media om nya verksamheter och projekt. För att se över hur kommunikationen med media och medborgare i staden ytterligare kan utvecklas kommer en extern konsult att anlitas under första kvartalet 2008.

Förvaltningen ger ut ett nyhetsbrev till stadens krögare fyra gånger/år med information om vad som är på gång inom området serveringstillstånd. Under 2008 kommer ett liknande nyhetsbrev tas fram för de frivilligorganisationer som får ekonomiskt stöd från socialtjänstnämnden.

Marknadsföring

Nämnden tillhandahåller sociala tjänster till stadsdelsnämnderna men också till facknämnder och andra kommuner. Dessa tjänster marknadsförs idag på webbplatsen, i broschyrer och på mässor. Utöver dessa kanaler planerar förvaltningen för 2008 att ge ut ett

nyhetsbrev där utbudet presenteras. En extern konsult kommer att anlitas under första kvartalet för att se över hur marknadsföringen ytterligare kan förbättras.

Förvaltningsintern kommunikation

För den förvaltningsinterna kommunikationen finns i huvudsak tre kanaler; intranätet, nyhetsbrevet SotNreferat och Chefsforum. I slutet av 2007 blir förvaltningen en del av det stadsövergripande intranätet. All personal inom förvaltningen och alla förtroendevalda i nämnden har tillgång till intranätet som är den huvudsakliga kanalen för den interna kommunikationen. Under 2008 genomför förvaltningen en utvärdering för att få en uppfattning om hur informationen når ut till medarbetarna.

Stadsintern kommunikation

Förvaltningen ansvarar för att utarbeta och kommunicera riktlinjer inom socialtjänstområdet. Dessa riktlinjer finns idag tillgängliga på stadens webbplats. I samband med övergången till det stadsövergripande intranätet får förvaltningen ett tydligare ansvar för den del av intranätet som når alla anställda i staden. Intranätet blir därigenom en given kanal för att kommunicera policys, riktlinjer m.m. inom socialtjänstområdet. Det innebär också ett närmare samarbete med stadsledningskontoret när det gäller information till stadsdelsförvaltningarna.

Under 2008 tar förvaltningen också fram ett nyhetsbrev som kontinuerligt kommer att ges ut till stadsdelsförvaltningarna med information om nya riktlinjer, ny lagstiftning m.m. inom socialtjänstområdet.

Lokaler

Förvaltningen disponerar lokaler under 90-talet kontrakt, på ett 70-tal adresser, och med en total yta av ca 75 000 kvm, en ökning med ca 6 000 kvm från tidigare år. Den totala årshyran beräknas till ca 77,0 mnkr, vilket ger en genomsnittlig kostnad per kvadratmeter och år på ca 1 025 kronor, en minskning med ca 15 kr från tidigare år. Att hyreskostnaderna ökar från föregående år beror bl. a. på att förvaltningen har fått nya uppdrag som kräver lokaler och att ramavtalet avseende hyra av lokal mellan Stockholms stad och Micasa Fastigheter i Stockholm nu gäller fullt ut. Dvs. att även de anläggningar/boenden som ligger utanför kommungränsen numera ingår i ramavtalet.

Under året kommer sju hyreskontrakt bli aktuella för eventuella villkorsändringar. Förvaltningen arbetar aktivt med att få balans i lokalbeståndet dels genom effektivisering av lokalytor och dels genom frånträde eller samutnyttjande. För förvaltningen nya uppdrag och verksamheter kan det medföra att även lokalbehovet blir större. Hyresnivåerna kan betecknas som stabila, men med en uppgång för nyare lokaler i city. För lokaler med sämre lägen och standard görs bedömningen att nuvarande hyresnivåer ligger kvar under året.

Förvaltningen kommer under året att utveckla tidigare kraftsamling om lokalfrågor och lokalrationaliseringar vid Södra station samt rationaliseringar och avvecklingar av boendeenheter inom HVB- verksamheten. Tillsammans med tidigare omförhandlingar av

hyreskontrakt under 2007 förväntas detta arbete ge resultat under 2008 och medföra en besparing i storleksordningen 2,5 mnkr.

Ett stort ombyggnads- och renoveringsarbete kommer att genomföras vid Enheten för hemlösa, Kapellgränd 15. I samband med dessa arbeten kan omdisponeringar och lokalrationiseringar genomföras, vilket medger att även andra verksamheter kan beredas plats på Kapellgränd 15. Förhandlingar kommer att genomföras under 2008, med resultat 2009.

Äldrenämnden, äldreförvaltningen, hyr lokaler av socialtjänstförvaltningen vid Södra station fr.o.m. 2007-01-01. Det ger en hyresintäkt på ca 3,36 mnkr för år 2007. Fr.o.m. 2008-01-01 kommer man att hyra ytterligare lokaler i Södra station, vilket ger en hyresintäkt på 0,64 mnkr per år. Total hyresintäkt för år 2008 är 4,0 mnkr.

Verksamheter och boenden, som har brister ur exempelvis brandskydd, miljö- och hälso-skyddssynpunkt samt livsmedelshantering, kommer att bli föremål för översyn under året. Det gäller boenden inom HVB vuxna, stadsgemensamma boenden och LSS-kollo.

Under året kommer ett antal boenden inom förvaltningen att samutnyttjas, vilket ger möjlighet till frånträde av lokaler.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förbättra strukturen för att informera om förvaltningens arbete	2008-01-01	2008-12-31
Utbilda och stärka personal som frekvent förekommer i media	2008-01-01	2008-12-31
Öka medvetenheten i organisationen om kommunikationens betydelse	2008-01-01	2008-12-31

Budget 2008

Styrningsfrågor

Socialtjänstnämnden arbetar utifrån riktlinjerna i stadens integrerade ledningssystem för styrning, ledning och uppföljning av stadens verksamheter. Nämndmål har fastställts utifrån kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdet 2008 – 2010. Utifrån stadens strategi för kvalitetsutveckling, har samtliga enheter redovisat tydliga åtaganden utifrån kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdet samt socialtjänstnämndens nämndmål.

Utifrån målen har för samtliga verksamheter upprättats interna kontrakt mellan förvaltningsledningen och respektive enhetschef. Kontrakten har utarbetats och undertecknats av ansvariga chefer. De interna kontrakten utgör underlag för uppföljning av uppdrag, presta-

tioner, ekonomiskt utfall och prioriterade frågor. Förvaltningsledningen för en dialog med respektive enhetschef och bedömer måluppfyllelsen.

Förvaltningen har utvidgat nuvarande system för planering, uppföljning, dokumentation och internkontroll med granskning av omfattning, kvalitet och handläggningsrutiner. Den fördjupade verksamhetsgranskningen ingår som en del i en utvecklad internrevision.

Socialtjänstnämnden arbetar kontinuerligt med effektiviserings- och rationaliseringsåtgärder som en naturlig del för att klara kravet på budgethållning samt för att åstadkomma ett effektivt resursutnyttjande.

Ekonomiska förutsättningar

Socialtjänstnämndens verksamhet finansieras via anslag, intäkter och statliga bidrag. Kommunfullmäktige (KF) fastställde den 18-19 oktober 2007 budgeten för 2008 med inriktning för 2009 och 2010. Budgeten för socialtjänstnämnden 2008 minskar med 11,0 mnkr netto jämfört med 2007. I budgeten återfinns ett effektiviseringskrav på 15,4 mnkr, satsningar mot hemlöshet i egen och andras regi på 10,9 mnkr, köp av FoU-tjänster med 4,1 mnkr, en familjevårdssatsning på 3,0 mnkr som överförts från stadsdelsnämnderna till socialtjänstnämnden, utökade medel för socialpedagogiskt centrum motsvarande 3,0 mnkr samt en överföring av administrationen av äldre- och handikappjouren till äldrenämnden med 0,6 mnkr.

En teknisk korrigerings för minskade kostnader för utomlänsplacerade funktionshindrade motsvarande 15,0 mkr ingår också. Nämnden har under verksamhetsåret 2008 betalningsansvaret för ca 65 personer med utvecklingsstörning från Stockholms län som är placerade av landstinget före kommunaliseringen 1995. Under 2004 har en överenskommelse träffats med anledning av bosättningskommunernas övertagande av betalningsansvar utifrån lagen om utjämning av vissa kostnader för stöd och service till funktionshindrade. Det innebär att kommuner som har "stockholmare" i egen privat regi från och med 2006 har hela ansvaret för "stockholmarna". Förändringen innebär minskade kostnader för nämnden motsvarande 15,0 mnkr år 2008. Staden får minskad statlig ersättning med motsvarande belopp.

Därutöver beräknas utebliven kompensation för pris- och löneökningar uppgå till minst 15,0 mnkr.

Nämndens budgetförslag 2008

Nämndens budget delas in i följande verksamhetsområden 2008. Alla belopp är i miljoner kr. Förvaltningsinterna affärer ingår med 64,3 mnkr, omslutningsförändringar med 51,5 mnkr och föreslagna budgetjusteringar motsvarande 14,1 mnkr.

Verksamhetsområde	Driftkostnader	Intäkter	KF-anslag
Barn och ungdom	142,5	85,4	57,1
Funktionshinder	136,3	40,6	95,6
Jourverksamhet	18,1	0,0	18,1
Hemlösa och missbrukare	546,7	303,2	243,4
Arbetsmarknadsfrågor	34,5	19,5	15,0
Rådgivande verksamheter	19,2	4,7	14,5
Insatser för kvinnofrid	14,9	3,4	11,5
Stadsövergripande frågor	36,4	2,1	34,3
Tillstånd och tillsyn	14,3	14,3	0,0
Ledning och administration m.m.	87,2	26,7	60,6
Stöd till frivilligorganisationer	104,3	12,7	91,6
Summa	1 154,3	512,6	641,7

Uppföljning 2007

Under 2008 kommer nämnden att följa det ekonomiska utfallet utifrån ovan redovisade indelning i verksamhetsområden. Uppföljningen sker i månadsrapporter, tertialrapporter och i verksamhetsberättelse n. Nämndens uppföljning av verksamhetsmål, generella åtaganden och bedömning av måluppfyllelsen sker utifrån kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdet samt nämndmålen.

Omslutningsförändringar

I enlighet med stadens regler för ekonomisk förvaltning ska nämnden till kommunstyrelsen redovisa beräknade omslutningsförändringar till följd av köp och försäljningar. Förvaltningen föreslår att nämnden redovisar omslutningsförändringar om 51,5 mkr enligt bilaga 2.

Direkta och indirekta besparingar

Budgetförslaget bygger på ett antal besparings- och effektiviseringsåtgärder. Konsekvenserna av förslagen redovisas utförligare under respektive verksamhet.

Omprioriteringar och besparingsåtgärder

Förvaltningen har gjort en översyn av den övergripande verksamheten och de lokaler som man disponerar för centrala funktioner för att nå besparingskravet på 15,4 mnkr i KF-budgeten.

När det gäller lokaler har bl.a. följande åtgärder vidtagits. Uthyrningen till äldreförvaltningen har fr.o.m. den 1 januari 2008 utökats, hyror har omförhandlats, starten av ett nytt s.k. PUT-hem har medfört minskade tomgångshyror, en ny lösning för reception och tele-

foni på Swedenborgsgatan medför minskade kostnader och nyöppnade verksamheter finansierar vissa lokaler.

Inom administrationen sker försäljning av administrativa tjänster, vakanshållning och i vissa fall ingen återbesättning vid pensionsavgångar m.m., minskning av centrala utvecklingsmedel för personal och lokaler på Swedenborgsgatan, samordningsvinster av boendeutredningen, långsammare utbytestakt för IT-utrustning samt omdisponering av anslag.

Utebliven pris- och lönekomensation

Pris- och löneökningar beräknas uppgå till ca 15 mnkr. Utebliven komensation har finansierats inom respektive enhets egen budgetram. Varje enhet har genomfört effektiviseringar och rationaliseringar, bl.a. vissa personalneddragningar, så långt möjligt och har i vissa fall också tvingats till prishöjningar på sina tjänster.

Konsekvenser av omprioriteringar och besparingsåtgärder

I bilaga 1 återfinns nämndens budget fördelad per enhet och institution. Här nedan redovisas exempel på hur verksamheterna försöker möta den ekonomiska verkligheten genom olika insatser:

- Stadens Arbetsmarknadstjänster START kan genom omförhandling av hyror som främst gäller Nytorgsverkstaden göra en besparing om c:a 0,7 mnkr under 2008.
- Enhetens utbud har till vissa delar anpassats till Jobbtorgens utbud, varför tjänsterna fått nya namn och en annan prissättning mot tidigare kommer att tillämpas. Från och med 2008 flyttas KrAmi/Moa till START för att samla alla verksamheter med arbetsrehabiliterande inriktning inom en och samma enhet.
- För att möta kostnadsökningar och vinna i samordning kommer Prostitutionsenheten från årsskiftet inte längre att vara en fristående enhet. Istället kommer verksamheten att utgöra en sektion och länkas till annan befintlig enhet. En annan åtgärd är att antalet anställningar omräknat i heltid minskas något.
- Kriscentrum för kvinnor tvingas höja sin avgift på det skyddade boendet för kvinnor till 700 kr/dygn inklusive egenavgiften för att klara verksamhetens budgetramar. Avgiften för barn förblir dock oförändrad.
- Maria ungdomsenhet minskar sin personalram med tre personer för att motverka effekterna av kostnadsökningar och för att inrymma kostnader för urinprovstester i budget. Dessutom minskar intäkterna eftersom Sundbyberg sagt upp sitt samarbetsavtal. Från och med årsskiftet överförs Stödcentrum för unga brottsoffer och medling vid ungdomsbrott till Maria ungdomsenhet.
- Barncentrum har varit lokalt knutet till polismästardistriktet på tre platser i staden, men det finns inte budgettäckning för 2 socialsekreterare per polismästardistrikt. Diskussioner pågår i styrgruppen för Barncentrum, som innehåller representanter från olika professioner, om hur frågan ska lösas. I budgeten finns anslag för att finansiera totalt fyra socialsekreterare.
- HVB Barn och ungdom; Institutionen Eurenii Minne har under 2007 samlokaliserat sin verksamhet till Surbrunnsgatans stödboende. Enheten har kunnat göra en besparing på lokaler år 2008 motsvarande 1,9 mnkr genom att Migrationsverket

abonnerar på två av enhetens f.d. verksamhetslokaler i Sköndal (Eurenii Minne) respektive Hökarängen (Linggården).

- Priserna för Enhetens för ledsagarservice tjänster kommer att höjas under 2008 med 27 kr/timme. Kostnaderna för stadsdelsförvaltningarna kommer beroende på när de utförs uppgå till mellan 326 kr/timme och 411 kr/timme.
- Vistelse vid Korttidshemmet Navet är mycket efterfrågad på helger och har överkapacitet på vardagar. Därför kommer man att under 2008 att undersöka förutsättningarna för att på vardagar bedriva korttidstillsyn för ungdomar över 12 år med utvecklingsstörning. En sådan verksamhet skulle innebära att Navet kan bli ett mötes- och aktivitetscenter under veckans alla dagar.
- Förvaltningen föreslår att Skuldrådgivningskonsulterna avvecklas från årsskiftet eftersom ett flertal stadsdelsförvaltningar har aviserat att man fortsättningsvis inte kommer att kunna prioritera deras insatser.
- Lokalplanerarna har främst uppdrag från Stadsdelsnämnderna att anpassa bostäder för funktionshindrade. För att klara kommande pris- och lönehöjningar måste en höjning av timpriset ske från 725 kr/timme till 850 kr/timme.
- Uppsökarenheten för vuxna klarar budgetramarna på grund av att medel beviljats till vissa projekt.
- Inom Enheten för hemlösa, EFH, kommer lönerörelsen att medföra ökade personalkostnader samtidigt som prishöjningarna på köp av varor och tjänster beräknas medföra ökade kostnader för vård och boende. Det innebär sammanlagt ökade kostnader med ca 4 mnkr för 2008. Därutöver har enheten mött ökade härbärgeskostnader och kostnader för LVM-vård redan under 2007. Ett antal åtgärder kommer att vidtas för att möta problemen:
 - Satsning på att flytta personer från institutioner till mer självständiga boenden. Detta kräver en fortsatt tillströmning av lägenheter, vilket förutsätter fortsatt gott samarbete med bostadsförmedlingen och bostadsföretaget Wallenstam.
 - Under 2008 kommer en analys av de ökande härbärgeskostnaderna att göras för att skapa förutsättningar att bryta trenden.
 - Utvecklingsmedel har sökts hos Socialstyrelsen för att utveckla arbetet med de mest problemtungda hemlösa, LVM-nära personer, ofta med dubbeldiagnoser som blir föremål för upprepade kostsamma tvångsinsatser.
- Behandlingsenheten för alkohol- och narkotikaberoende beräknas hålla budgeten inom ram med hänsyn till vakans på grund av sjukdom.
- Inom Stadsgemensamma boenden har beläggningskraven höjts och/eller avgiftshöjningar gjorts.

Budgetjusteringar

Budgetförslaget förutsätter att verksamheter som startats under tidigare år och som erhållit särskilda medel från kommunstyrelsen erhåller motsvarande anslag under 2008. Förslagen till budgetjusteringar uppgår till 14,1 mnkr och avser nedanstående:

Särskilt kvalificerad kontaktperson: I och med en lagändring från den 1 januari 2007 ska en särskild kvalificerad kontaktperson kunna utses för unga som har behov av särskilt stöd och särskild vägledning. Syftet är att motverka missbruk, brottslig verksamhet eller annat socialt nedbrytande beteende. Arbetet inleddes under 2007 och kommer att fortsätta under 2008. Förvaltningen föreslår att nämnden begär budgetjustering med 3,0 mnkr.

Ungdomstjänst: Huvudinriktningen är att barn och ungdomar som begått brott i första hand ska bli föremål för insatser inom socialtjänsten. Syftet med påföljdssystemet är att skapa bättre förutsättningar för ett återförande till ett socialt välfungerande liv. Ungdomstjänst blev i och med lagändringen den 1 januari 2007 en självständig påföljd, som blev obligatorisk för kommunerna att administrera. Förvaltningen föreslår att nämnden begär budgetjustering med 3,0 mnkr.

Medling till unga brottsoffer: Socialtjänstnämnden får ansvaret för införandet av medlingssamordning enligt en ny lagstiftning fr.o.m. den 1 januari 2008. Medlingen kommer att samordnas med Stödcentrum för unga brottsoffer. Förvaltningen föreslår att nämnden begär budgetjustering med 2,0 mnkr.

Bedömningskansliet: Den 1 januari 2008 börjar det nya resursfördelningssystemet för omsorgen om personer med funktionsnedsättning att gälla. Därmed får bedömningskansliet vid socialtjänstförvaltningen det operativa ansvaret för administrationen av systemet. Det innebär bl.a. att utredarna vid bedömningskansliet fortsättningsvis genomför alla nivåbedömningar såväl i stadens egna LSS-verksamheter som privata LSS-verksamheter där stadsdelsnämnderna köper stöd och service. Medel för bedömningskansliet finns inte i nämndens ramar. Förvaltningen föreslår att nämnden begär budgetjustering med 0,6 mnkr.

Handikapprådets kansli: Kommunstyrelsens handikappråd som riktar sig till alla stadens verksamheter, överfördes till socialtjänstnämnden från och med 2007. Medel för kansliet finns inte i nämndens ramar. Förvaltningen föreslår att nämnden begär budgetjustering med 0,4 mnkr.

Vårdkedjeprojektet mot våld och gängbildning: Statens institutionsstyrelse (SiS) genomför ett projekt för att stärka vårdkedjan för ungdomar i särskilt utsatta storstadsområden. I projektet ingår att socialtjänstens placeringar subventioneras till viss del. Kommunernas motprestation är att tillhandahålla kontorslokaler för de av SiS anställda samordnarna som följer ungdomarna genom vårdkedjan. Socialtjänstnämnden har uppdraget att stå för lokaler för dessa samordnare och kostnaden för detta uppgår till 0,6 mnkr. Förvaltningen föreslår att nämnden begär budgetjustering med motsvarande belopp.

Simba Center: Simba Centers verksamhet vänder sig till lågutbildade och långtidsarbetslösa invandrarkvinnor över 25 år. Verksamheten har pågått sedan 1998 och har under flera år erhållit pengar genom kompetensfonden. Pengar för denna verksamhet finns inte inom organisations- och föreningsutskottets (OFU) anslag till frivilligorganisationer. Kostnaden

för Simba Centers verksamhet uppgår till 2,0 mnkr och förvaltningen föreslår att nämnden begär budgetjustering med motsvarande belopp.

BBIC: Förvaltningen kommer under året att genomföra en mycket stor utbildningsinsats i samband med införandet av BBIC, Barns behov i centrum. Genomförandet av utbildningen är ett stort åtagande där samtliga stadsdelsförvaltningars personal inom barn- och ungdomsområdet ska involveras. För ett framgångsrikt genomförande krävs ett utvidgat "team" som klarar av den stora mängden utbildningar på så kort tid som möjligt. Förvaltningen föreslår att nämnden begär budgetjustering med 2,0 mnkr.

Trygghetsmätningar: En kartläggning kommer att genomföras om stadens invånares utsatthet för brott och upplevda trygghet samt en effektmätning av insatser för att minska rädslan för att utsättas för brott i stadsdelarna. USK uppdras att genomföra den stadsövergripande trygghetsmätningen i enkätform under år 2008. Undersökningen kommer dessutom att ligga till grund för framtagandet av indikatorer och nyckeltal avseende trygghet i samband med att Stockholms stads brottsförebyggande program revideras. Förvaltningen föreslår att nämnden begär budgetjustering med 0,5 mnkr.

Resultatenheter

I enlighet med regler för ekonomisk förvaltning ska nämnden definiera resultatenheter i samband med nämndens verksamhetsplan och budget. Resultatenheter ska föra över 100 procent av de över- eller underskott som uppkommer till följd av enheternas eget handlande. Nämnden föreslås definiera Tillståndsenheten som resultatenhet även verksamhetsåret 2008. I bilaga 6 återfinns förslag till regler för resultatenheter.

Kostnads- och intäktsförändringar mellan åren

I tabellen nedan jämförs budgetförslag för 2008 med gällande budget 2007 efter beslut i samband med tertialrapport 2. Båda kolumnerna innefattar omslutningsförändringar och budgetjusteringar. Under tabellen följer kommentarer till större förändringar mellan åren.

Mnkr	Förslag 2008 ¹⁾	Budget 2007 ²⁾	Förändring ³⁾
Personalkostnader	520,3	506,4	-13,9
Lokalhyror	91,2	92,7	1,5
Lokal, drift	12,3	10,8	-1,5
Ekonomiskt bistånd	27,8	25,2	-2,6
Entreprenader/köp av verksamhet	230,9	275,8	44,9
Konsulter	7,9	9,3	1,4
Inventarier	5,4	5,5	0,1
Kost	15,0	13,7	-1,3
Övriga externa kostnader	179,2	161,4	-17,8
Summa externa kostnader	1 090,0	1 100,8	10,8
Administrativ service, 3,5 %	12,9	12,5	-0,4
Interna lokalkostnader	4,8	4,5	-0,3
Administrativa tjänster	44,7	45,0	0,3
Köp av vård, m.m.	1,9	0,7	-1,2
Summa interna kostnader	64,3	62,6	-1,6
TOTALA KOSTNADER	1 154,3	1 163,4	9,2
Taxor och avgifter	32,0	25,8	6,2
Hysesintäkter	17,1	15,5	1,5
Bidrag och ersättningar	19,4	18,6	0,9
Försäljning, externa	349,3	347,0	2,4
Övriga externa intäkter	30,5	20,3	10,2
Summa externa intäkter	448,3	427,1	21,2
Administrativ service, 3,5 %	12,9	12,3	0,6
Internhyror	5,0	4,5	0,5
Administrativa tjänster	44,6	44,4	0,2
Försäljning av vård, m m	1,9	1,5	0,4
Summa interna intäkter	64,3	62,6	1,6
TOTALA INTÄKTER	512,6	489,7	22,9
DRIFTKOSTNADER NETTO	641,7	673,7	32,0

1) Budget 2008 inkl. omslutningsförändringar 51,5 mkr och begärda budgetjusteringar 14,1 mkr.

2) Budget 2007 inkl. budgetjusteringar t o m tertialrapport 2.

3) - = ökade kostnader/minskade intäkter

Driftkostnader

- Ökade personalkostnader beror huvudsakligen på lönerörelsen. Samtidigt har vakanshållning och neddragning av antalet tjänster i samband med pensionsavgångar m.m. medfört en kostnadsminskning.

- Den genomsnittliga kostnaden per kvadratmeter lokalyta har minskat med 15 kr till 1 025 kr/år till följd av omförhandling av hyror. Samtidigt ökar driftkostnaderna för lokaler beroende på ökade kostnader för bl.a. uppvärmning och belysning.
- Kostnader för ekonomiskt bistånd stiger till följd av den rådande situationen på arbetsmarknaden samt utvecklingen av exempelvis integrations- och utbildningspolitiken och hur samhällets rehabiliteringsinsatser är utformade. Sammantaget medför det ökade kostnader för tak-över-huvudet-garantin.
- Kostnaderna för entreprenader och köp av verksamhet beräknas minska beroende på att kostnaderna för utomlänsplacerade funktionshindrade sjunker samtidigt som vissa budgettekniska justeringar genomförts.
- Kostnadsminskningarna för konsulter hänger samman med bl.a. besparingar vad avser främmande tjänster.
- Övriga externa kostnader beräknas öka, huvudsakligen beroende på tekniska budgetjusteringar.

Intäkter

- Den främsta orsaken till ökningen i intäkter av taxor och avgifter mellan 2008 och 2007 är en helårseffekt av verksamheten på Räcksta plan 5 samt på ökad beläggningsgrad på intäktsfinansierade vårdplatser.
- Ökningen av hyresintäkterna förklaras bl.a. av ökad uthyrning till Äldreförvaltningen fr.o.m. den 1 januari 2008 men också av ökad uthyrning av träningslägenheter.
- Bland de övriga externa intäkterna återfinns försäljning av nämndens tjänster bl.a. till stadsdelarna. Orsaken till intäktsökningen är höjda intäktskrav för att täcka kostnadsökningar.

Ny version av Agresso

Under 2008 kommer en ny version av stadens ekonomisystem Agresso att implementeras. Förändringarna är så stora att alla användare måste utbildas eller informeras. Förberedelserna startar redan under hösten 2007. Påverkan på enheter och avdelningar blir stor. Den nya versionen innebär bl.a. att en inköpsmodul kommer att införas framöver.

Serviceförvaltningen

Under första kvartalet 2008 kommer lönehanteringen att övergå till serviceförvaltningen. Planerad tidpunkt för övergång är den 1 februari 2008. Under året kommer också förberedelser att ske för en överföring av redovisningsfunktionen. För nämndens verksamheter innebär det att nya blanketter, rutiner och kontaktvägar ska användas fr.o.m. övergången.

Risk- och väsentlighetsanalys

I bilaga 4 återfinns förvaltningens samlade riskbedömning i form av en risk och väsentlighetsanalys med plan för verksamhetsrevision och arbetsplan för internrevision. Nedan redovisas de risker som förvaltningen bedömer som allvarliga utifrån KF:s indikatorer.

Allvarliga risker

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Risk	Sannolikhet	Väsentlighet	Aktivitet
Antal ej verkställda beslut enligt LSS eller SoL (Stöd- och service till personer med funktionsnedsättning)		0 st	Staden uppfyller inte lagstadgade krav på verkställighet inom tre månader av alla gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SoL <i>Utgör en intern risk. Konsekvensen blir att medborgare inte får tillgång till lagstadgade rättigheter.</i>	4 - Sannolikt	4 - Allvarlig	Förnyade riktlinjer för kontaktverksamhet
Antal ej verkställda beslut enligt LSS eller SoL (Stöd- och service till personer med funktionsnedsättning)		0 st	Staden uppfyller inte lagstadgade krav på verkställighet inom tre månader av alla gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SoL <i>Utgör en intern risk. Konsekvensen blir att medborgare inte får tillgång till lagstadgade rättigheter.</i>	4 - Sannolikt	4 - Allvarlig	Stödja stadsdelarnas arbete med att tillgodose behovet av kontaktpersoner/-familjer